

РЕЗОНАНС

ГАЗЕТА СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Сумський державний університет

60
років

1948 рік

30 липня при машинобудівному заводі ім. Фрунзе створено навчально-консультаційний пункт Московського заочного інституту металопромисловості.

1958 рік

УКП переданий створеному Українському заочному політехнічному інституту (м. Харків).

1960 рік

У травні постановою Ради Міністрів УРСР учбово-консультаційний пункт реорганізовано в Сумський загальнотехнічний факультет УЗПІ.

1965 рік

Міністерство вищої й середньої освіти УРСР на виконання постанови Ради міністрів СРСР видало наказ № 728 від 11 листопада про передачу загальнотехнічного факультету до складу Харківського політехнічного інституту.

1966 рік

9 березня підписано наказ № 117 про реорганізацію загальнотехнічного факультету в Сумську філію ХПІ. Сформовані два факультети. Відкрито денне відділення.

1990 рік

Постановою Ради Міністрів Української РСР № 299 від 8 жовтня Сумську філію ХПІ перетворено в Сумський фізико-технологічний інститут (СФТІ).

1993 рік

Постановою Кабінету Міністрів України № 646 від 13 серпня на базі СФТІ створено Сумський державний університет.

ГАРМОНІЙНЕ ПОЄДНАННЯ

– З яким настроєм СумДУ зустрічає свій ювілей?

– Упевнений, що весь наш колектив зустрічає ювілей з піднесеним настроєм, з гордістю за свій університет. Сьогодні практично відсутня мотивація для внесення у святкову атмосферу якихось заходів хворобливого занепокоєння. Динамічно розвиваємося, щорік робимо стільки принципово нового на шляху розвитку, що чимало інших навчальних закладів можуть нам тільки заздрити. Все це результат величезної праці керівників усіх структурних ланок, їх колективів, студентського та профспілкового активу, взагалі усіх науковців, викладачів, співробітників і студентства. А який може бути настрій, якщо зроблена потужна робота, і зроблена вдало, і є помітні результати? Тільки піднесений! Є чим пишатися, є за що висловлювати подяку. Усіх вітаю, вклоняюся колегам, які своєю працею забезпечують успіхи університету, його невпинний рух в освітньому та науковому часі й просторі.

– Між історією та сучасністю не завжди панують мир і злагода. Які стосунки сьогодні між минулим університету й сьогоднішнім?

– Відоме прислів'я свідчить: хто не знає свого минулого, той не вартий свого майбутнього. Якщо б ми не робили висновків з перебігу історичних подій, не поцінювали людей, які своєю працею в минулому трудилися на прийдешнє, створюючи наш університет, то, безумовно, не мали б і теперішніх успіхів, не дивилися так впевнено у майбутнє. Завжди цінували й цінуватимемо ветеранів, також і під час ювілейних святкувань знайдемо чимало добрих слів на їх адресу. Адже саме

завдяки їх досвіду, їхнім порадам між історією і сьогоднішнім університету існує повна гармонія.

До речі, до ювілею ми випустили двотомне видання, присвячене нашій історії, де на багатьох сторінках вказані імена тих, хто зробив суттєвий вклад у теперішні досягнення університету. А другим том – взагалі своєрідна енциклопедія СумДУ в іменах тих науковців, викладачів та співробітників, які, власне, і творили та творять його історію. Цим виданням ми й зафіксували свою 60-річну історію.

– Чи існують традиції, що започатковані ще на початку діяльності нашого навчального закладу, але залишаються й досі актуальними?

– Так, безумовно. Особисто я не раз уже зазначав, що в університеті панує менталітет якісних знань, що він і справді є храмом науки і культури. Це не порожні фрази. У такій атмосфері ми росли та виховувалися. Не хочу наводити прізвищ, завдяки яким така атмосфера запанувала, бо їх дуже багато. Безліч наших колег були і є такими, про яких можна сказати, що вони розум, честь і совість нашого університету. Завдяки їм упродовж десятиліть живе традиція державницького підходу до всіх справ, якими займається СумДУ. А хіба не живі у нас традиції пошуку талановитої молоді не лише в навчанні та науці, а й у спорті, художній самодіяльності, інших видах творчості? Достатньо згадати наші команди КВК, конкурс "Золотий інтеграл" та багато інших. Традиційним є і згадуване вже ставлення до наших ветеранів, а також до Харківського політеху, який зробив чимало для існуючого в нас менталітету. Пе-

реконаний, що такі традиції є і завжди будуть для нас актуальними.

– Сфера політики й університетська освіта – які стосунки між ними, на Вашу думку, є оптимальними?

– Університет не може бути повністю автономним, відокремленим від соціального середовища. Не можуть не впливати на нього й суспільні реалії, хто б і що про це не говорив. У той же час в університеті законом заборонена політична діяльність. Інакше й бути не може. В СумДУ є прихильники найрізноманітніших політичних течій та поглядів. Тепер уявімо собі ректора, який, маючи якісь політичні вподобання, почне спрямовувати навчальний заклад за ідеологією певної політичної сили. Потім прийде інший ректор з іншими поглядами і почне гнути свою лінію. Не мине і двох-трьох місяців, як почнуться дебати, дискусії, мітинги, і буде не до роботи, університет почне розвалюватися. Тому й моя політика як ректора ґрунтується на засадах ненав'язування колективу будь-яких політичних поглядів.

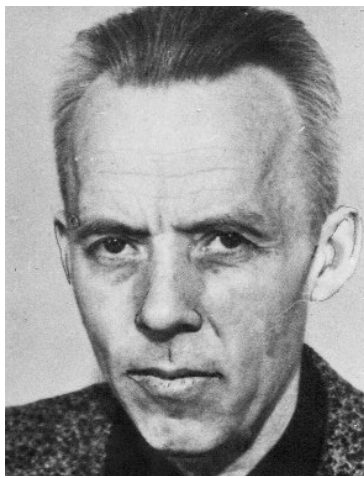
У той же час ми сучасний університет, маємо достатньо плідні зв'язки зі світовим науково-освітнім простором. Наші викладачі, аспіранти та студенти активно співпрацюють з навчальними закладами та дослідницькими колективами Європи, Японії, Індії, США, Мексики, багатьох інших країн світу, виконують чимало грантів, які субсидуються різними, іноді навіть полярними за своїми устроями країнами. Укладаємо господарські договори на теренах і найближчого сусіда – Росії, і європейських країн. Реалізуємо програми прикордонного співробітництва. Наші вчені та студенти вивчають

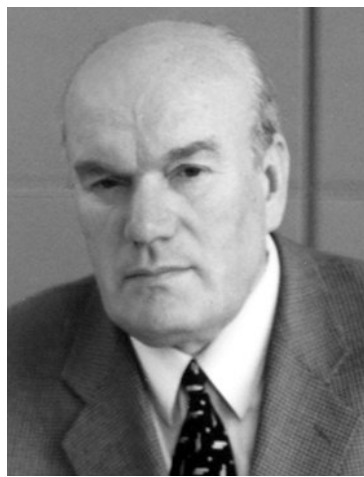
і досліджують євратлантичні та євразійські інтеграційні процеси. Ми потужно увійшли в світовий інформаційний простір завдяки своїм комп'ютерним можливостям. Маємо прямий доступ як до західноєвропейських, так і російських інформаційних баз. При цьому наш освітній і науковий простір залишається поза політичною боротьбою. Але студенти й науковці мають можливість спостерігати і досліджувати весь спектр політичних, економічних та культурних перипетій як в Україні, так і за її межами. Таку модель, такі принципи вважаю найбільш оптимальними.

Насамкінець, не очікуючи наступного запитання, хочу ще раз поздоровити всіх університетівців з ювілеєм, побажати їм усіляких успіхів, ще раз подякувати за плідну працю. Впевнений, що колектив Сумського державного університету – це єдина команда. Вважаю всіх колег своїми однодумцями, які присвятили життя нашій Альма-матер.

КЕРІВНИЙ СКЛАД СумДУ

1. Попов В.І. (30.07.1948 – 30.04.1960) – завідувач НКП; (01.05.1960 – 11.09.1962) – декан загальнотехнічного ф-ту;
2. Король О. Н. (12.09.1962 – 17.02.1965) – декан загальнотехнічного ф-ту;
3. Іноземцев О. Г. (17.02.1965 – 09.03.1966) – декан загальнотехнічного ф-ту; (09.03.1966 – 20.12.1967) – в.о. директора СФ ХПІ;

4. Малюшенко В. В. (20.12.1967 – 20.06.1971) – директор СФ ХПІ;
5. Мовчан О. М. (21.06.1971 – 13.03.1972) – в.о. директора СФ ХПІ;
6. Ковальов І. О. (15.03.1972 – 22.06.2004) – директор СФ ХПІ, ректор СФТІ, СумДУ;
7. Васильєв А.В. (з 17.08.2004) – ректор СумДУ.

ГОВОРЯТЬ ВИПУСКНИКИ

За шістдесят років існування зі стін нашого навчального закладу в самостійне професійне життя випущено близько 30 тис. спеціалістів та магістрів. Багато з них у різні роки займали або займають керівні посади на підприємствах, в установах, є депутатами у радах різних рівнів, очолюють громадські організації. Серед випускників університету близько 20 чоловік – доктори і професори, більше 150 – кандидати наук, які плідно працюють у ВНЗ, наукових установах, на виробництві.

свій формат зі створенням інституту, який забезпечував область спеціалістами на 90% ...

У 1976 році Євген Лапін отримав диплом інженера-механіка. Головою кваліфікаційної комісії тоді був батько нинішнього ректора Василь Васильєв. Тож зв'язки з СумДУ залишилися навіть на персональному рівні. Наприкінці нашої короткої розмови один з найвідоміших випускників побажав СумДУ набрати в динаміці свого розвитку такий потенціал, який дозволить потрапити в десятку кращих вузів України.

Коротко і ясно

Якщо скласти рейтинг найвідоміших випускників СумДУ, у першій десятці обов'язково зустрінемо ім'я **ЄВГЕНА ВАСИЛЬОВИЧА ЛАПІНА**, депутата другого скликання Верховної Ради України, доктора економічних наук, нині виконуючого обов'язки генерального директора ВАТ «Сумхімпром».

Перед тим як зайнятися черговою невідкладною справою, Євген Васильович все ж знайшов хвилинку для інтерв'ю прямо у приймальні.

– Політех – Alma-mater, – коротко і ясно почав говорити про наш університет головний хімік міста. – До шістдесят шостого року в Сумах взагалі не було навчального закладу технічного спрямування. Місто змінило

МИКОЛА ОЛЕКСАНДРОВИЧ БОЖКО, голова правління Всеукраїнського акціонерного банку (VAB):

– Упродовж років теперішній Сумський державний університет побував і заочним факультетом, і філею Харківського політеху, і фізико-технічним інститутом... Але як би не називався, для мене він є і завжди буде найкращим. Дякуючи йому і я, і мої друзі отримали хороший старт у житті. Професіоналізм, досвід і ентузіазм викладачів зарядили не одне покоління студентів невичерпною енергією. Вітаю Alma-mater зі знаменною датою – 60-річчям, щиро бажаю подальших успіхів, процвітання й талановитої молоді.

Як відомо, університет на Сумщині міг з'явитися ще наприкінці XVIII століття, коли з такою пропозицією виступив відставний ад'ютант Олександр Паліцин. Звернення до царя підписали разом із Василем Каразіним. Але університет

■ П'ЄДЕСТАЛ

«ВІНЦЕНОСНА» ДЕВ'ЯТКА

відкрили... в Харкові – через ближче розташування до столиці імперії. А наш навчальний заклад народився лише 1948 року як навчально-консультаційний пункт при Московському заочному інституті металургії, «класиком» же став 15 років тому. Тепер з XVIII століттям нас пов'язує хіба вишуканість тогочасних костюмів, у які вдяглися розповідачі історії СумДУ на початку церемонії нагородження «Кращий студент СумДУ».

Вірусом свого хвилювання герої дня заразили навіть тендітну ведучу, яка тремтячим голосом один за одним оголошувала список переможців. Після чого «вінценосці» ілюстрували свої здобутки презентаціями на екранах, привідкривши заповнені вщерть актові зали університету свої багатогранні натури.

Аліна Познанська (факультет економіки та менеджменту) сказала все про себе «саундтреком» до ролика: «Life is good, life is great, life is unbelievable!»: Оля Резніченко (ме-

ханіко-математичний факультет) – відмінниця, спортсменка (майстер спорту) і просто красуня; Євген Крючко (фізико-технічний факультет) – у роликуні нічим не вразив, бо щоденно вражає в житті; Інна Битюк (гуманітарний факультет) хоч і страждає роздвоєнням особистості (звичайна дівчина і супер-студентка), але, на думку одногрупниць, подруга просто чудова; Саша Бережний (інженерний факультет) – гуморист-романтик (гуморист, звичайно, більше); Нвогу Акачі (ФРІГ) – справжній патріот своєї професії. Хлопець за чотири роки навчання жодного разу не був удома; Володимир Студент (Медичний інститут) – єдиний, хто не побоявся бути серйозним у своєму відео; Віта Кошовець (Конотопський інститут) – науковими розробками допомагає місцевому ЖЕКові; Оксана Завалій (Шосткинський інститут) довела: «За хімією – майбутнє!».

Розбавляли й так далеко не нудні презентації виступи наших студентів

(танці, сольні та хорові виконання пісень, а також хлопці з команди КВК «Коники») і гостей зі СНАУ. «Аграрії» запам'яталися виконанням студентського гімну (прикольними були хлопчики-хористи, які то ховалися за дівочими спинами, то знову з'являлися) і жартівливим народним

танком (прикольною була пляшка горілки, що як виринула, так і не сховалася зі сцени до кінця номера). Усе це розрядило обстановку настільки, що вірус хвилювання врешті-решт покинув тендітну ведучу.

Кульмінацією феєрії став виступ ректора Анатолія Васильєва: «Такий уже в нас менталітет – мало не щодня святкуємо: КВК, «Інтеграл», спортивні заходи... Але цьогорічні серпневі – жовтневі свята особливі, при-

свячені підбиттю підсумків 60-річної роботи університету. Саме в рамках відзначення ювілею і визначаємо кращих студентів року. Серед переможців на окремих факультетах ми не робили конкурсу і не будемо. Усі вони – рівні».

Разом із головою студентської профспілки Анною Яковлевою ректор вручив переможцям «дипломи кращих студентів кращого університету», медалі, подарунки і потішив обіцянку підвищити стипендію.

Естафету привітань перейняли студентський проректор СумДУ Вікторія Євтушенко та представники студентського самоврядування УАБС та СумДПУ. А на завершення присутні чекали феєрверк, конфетти

і кольорові кульки, що їх зі сцени ведучі та переможці віддавали залу. Не просто так, а за теплі посмішки. До обміну долучилася й декан гуманітарного факультету Лариса Валенкевич. Щоправда, примхлива кулька помандрувала повз її руки, що аж ніяк не засмутило «начальника гуманітаріїв».

Отож, як радив Олександр Бережний з інженерного, «учись, студент!» І, може, згодом опинишся на сцені в числі «вінценосних» дев'яти...

**Юлія МИКУЛА,
Олена ЄВТУШЕНКО,
група ЖТ-72.
НА ФОТО:
фрагменти урочистості**

«ГЕРВІКОН-2008»: ПІСЛЯМОВА

XII Міжнародна науково-технічна конференція «Герметичність, вібронадійність і екологічна безпека насосного й компресорного обладнання» (ГЕРВІКОН) стала ювілейною не за числом проведення, а тому, що була присвячена ювілею СумДУ. Але не лише це стало її особливістю. Уперше проводив її наш ювіляр за кордоном – разом із Технологічним університетом м. Кельце (Польща). Проходила вона з 9 по 12 вересня в готельному комплексі Перемишля? «Громада», що на мальовничому березі ріки Сан.

Відкрив захід професор, д.т.н. Володимир Марцинковський – голова оргкомітету конференції, заслужений діяч науки й техніки України. Із привітальними словами виступили ректор Технологічного університету м. Кельце Станіслав Адамчак і проректор з наукової роботи СумДУ Анатолій Чорноус. Того ж дня вислухали доповіді найвидатніших учених у галузі ушліюючої техніки й трибології – професорів Михала Вархоли, Франтішека Похилого (Словакія), Леоніда Савіна (Росія), Вольдемара Ендрала (Польща), Олександра Родіонова (Україна).

Загалом на «Гервікон-2008» завітало понад сто учасників з України, Росії, Польщі, Словакія та Чехії, а 85 доповідей, озвучених за трибуною, видали солідним двотомником.

У дні проведення конференції діяла виставка продукції фірм-учасників заходу, на якій бажано могли ознайомитися з новими інженерними рішеннями й технологіями.

Потурбувалися організатори й про культурну програму – влаштували вечір знайомств, екскурсії на промислові підприємства Польщі, а також огляд визначних місць Перемишля, Красицина й Сандомежа.

Юлія МИКУЛА, група ЖТ-72. НА ФОТО: учасники конференції

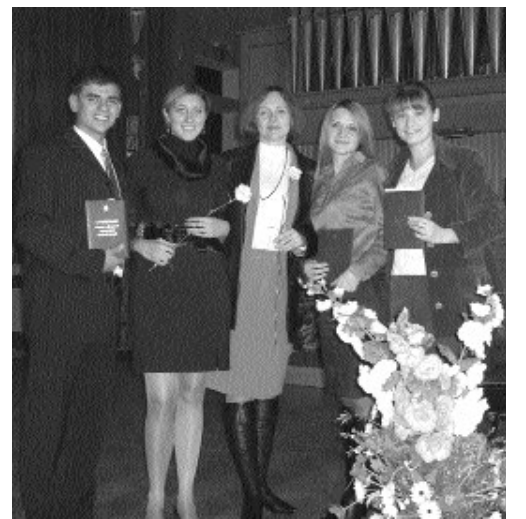
СТИМУЛ НАВЧАТИСЯ КРАЩЕ

■ СТИПЕНДІАТИ

П'ять студентів нашого університету: Вікторія Долгозв'язга, Лілія Олійник, Любов Чибішева, Ганна Ткаченко та Роман Ніколаєнко – отримуватимуть іменну стипендію голови Сумської обласної державної адміністрації.

Вручення грошового стимулу від керівництва області та за його участі стало вже традиційним. Так, цьогоріч церемонія нагородження, яка відбулася першого жовтневого дня в Сумській філармонії, пройшла уже всьоме. Загалом, з 29 наявних вищих навчальних закладів області дипломи стипендіатів отримали 40 студентів. Серед них – відмінники, талановиті діти-сироти, активісти. Якщо говорити про географію переможців, то призерами з Сумського національного аграрного університету та Сумського державного педагогічного ім. А. С. Макаренка стали 4 студенти, з Глухівського державного педагогічного ім. О. П. Довженка – 3, а з Української академії банківської справи – 2. Ще 22 дипломи вручили студентам вищих навчальних закладів I – II рівня акредитації.

За поясненням начальника управління освіти і науки облдержадміністрації Любові Пшеничної, ви-

нагорода призначалася на підставі подання списку з переліком кандидатів від кожного навчального закладу та за результатами засідання обласної комісії й погодження з головою облдержадміністрації. Що ж до суми стипендії, то її розмір для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації становитиме 1105 гривень, а для I-II рівнів акредитації – 850. Гроші нараховуватимуть кожного місяця протягом усього року.

**Любов БОЙКО, група ЖТ-52.
НА ФОТО: лауреати від СумДУ.**

На традиційній конференції професорсько-викладацького складу СумДУ, яка завжди відбувається на початку нового навчального року, про підсумки минулого й плани на майбутнє розповідали проректори університету. Подаємо виклад їхніх виступів.

В. Д. КАРПУША,
перший проректор

...Як відомо, організація прийому цього року вперше відбувалася за результатами зовнішнього тестування, що значно збільшило для абітурієнтів можливості вступу до декількох ВНЗ або напрямів підготовки. Так, на перший курс за денною формою навчання до базового навчального закладу й Шосткинського та Конотопського інститутів подано на 34 % заяв більше, ніж минулого року. Конкурс абітурієнтів збільшився і склав у цілому по університету близько 5 заяв на одне місце. Відзначу, що найбільшим був конкурс на бакалавратуру за фахом «Правознавство» (близько 29 заяв) та на економічні спеціальності (11 заяв), а найнижчим – за фаховими спрямуваннями «Металорізальні верстати та системи», «Інструментальне виробництво», «Динаміка та міцність», «Прикладна математика» (2 заяви на місце).

За денною формою навчання зараховано 1320 студентів, що на 155 студентів менше, ніж минулого року. Такий показник обумовлений зменшенням прийому абітурієнтів на умовах повної оплати, їх частка сьогодні становить близько 44 % (у минулому році – близько 52 %). Знизився прийом абітурієнтів на умовах повної оплати й до Шосткинського та Конотопського інститутів. Зате позитивно можна оцінити приймальну кампанію в Конотопському індустріально-педагогічному технікумі та Машинобудівному коледжі. Втім, у всіх технікумах та коледжах суттєво зменшено прийом на заочну форму навчання.

Очікується збільшення прийому студентів на кафедру військової підготовки університету за програмою офіцерів запасу. Майже вдвічі зріс план прийому, розширено перелік ВНЗ не тільки Сум, а й, зокрема, Чернігівської області, студенти яких матимуть можливість пройти таку підготовку за місцем проживання з відрядженням викладачів нашої кафедри.

Загалом показники цього року прийому, попри певне погіршення, що має об'єктивні причини, можна вважати позитивними. І велике спасибі всім членам приймальної комісії, факультету довузівської підготовки, іншим службам, завідувачам кафедр та всім викладачам, які взяли активну участь у різних формах профорієнтаційної роботи. Особливо подяка студентському та спортивному клубам, які в минулому навчальному році суттєво розширили форми та обсяги залучення школярів до нашого університету.

На жаль, демографічна ситуація така, що протягом найближчих декількох років кількість випускників шкіл у Сумській області зменшиться майже вдвічі. Отже, запроваджені механізми прийому абітурієнтів за сертифікатами в поєднанні з намаганнями держави зберегти незмінними обсяги прийому за держзамовленням та реалії демографічної ситуації призведуть до ще більш жорсткої конкуренції на ринку освітніх послуг. Проект нових умов прийому на наступний рік не передбачає особливих умов для абітурієнтів, які пройшли довузівську підготовку. Відтак випускник школи обиратиме той ВНЗ, який він знає, який має більш високий рейтинг серед інших щодо якості підготовки, який гарантує працевлаштування тощо. Тому необхідно до-

У ПОСТІЙНОМУ РУСІ

класти максимум зусиль у пошуках нових форм роботи з абітурієнтом, активно залучати до цього всі кафедри та більшість служб університету. На сьогодні профорієнтаційна робота – це і наукові досягнення, й оснащені та відремонтовані аудиторії, і рівень та поведінка викладача в студентській аудиторії, а також багато іншого, що в цілому формує імідж університету.

Серед важливих завдань діяльності СумДУ є його кадрове забезпечення. Тут є певні зрушення. Відбувається омолодження професорсько-викладацького складу на більшості кафедр, дещо зросла частка викладачів із науковими ступенями та званнями на кінець минулого року і становить 64 %. Але цього недостатньо для університету 4-го рівня акредитації. Особливу тривогу викликає стан кадрового забезпечення викладачами з науковими ступенями та вченими званнями в Конотопському та Шосткинському інститутах.

За умов реально можливого скорочення контингенту студентів ректорат уже неодноразово проголошував як стратегічну тезу про необхідність більш активного пошуку кафедрами інших видів науково-педагогічної діяльності. Це і наукова робота, що фінансується за різними джерелами, інші види надання платних освітніх послуг. Як позитивний приклад можна навести ряд кафедр (опору матеріалів та машинознавства, технічної теплофізики, електроенергетики, іноземних мов, інформатики та інших), де надаються не тільки традиційні студентські платні освітні послуги, але й інші, які, за необхідності, можуть бути складовою при формуванні штату кафедр.

У СумДУ проведена значна робота й у частині подальшого науково-методичного забезпечення навчального процесу. За навчальний рік бібліотекою отримано періодичних видань, електронних ресурсів та літератури, у тому числі виданої університетом, на загальну суму близько 900 тис. грн, що на 28 % більше, ніж у попередній навчальний рік. Збільшилася кількість власних видань із грифами міністерств (тільки з початку календарного року видано 20 навчальних посібників та 1 підручник з відповідними грифами). З урахуванням великої роботи, пов'язаної з ліцензуванням та акредитацією спеціальностей, обсяги придбання чи видання літератури й надалі будуть значними. Однак слід виключити випадки, коли кафедрою пропонується придбати чи видати літературу, у якій насправді немає потреби, аби придбана література не займала бібліотечні полиці. Наш університет взагалі має один із найбільших в Україні показників витрат на придбання літератури в рік на одного студента. Однак зростання обсягів придбання чи видання літератури не повинно стати самоціллю. Особливо в умовах, коли усе більшу роль відіграють електронні інформаційні ресурси.

Розглядаючи питання організаційного забезпечення навчального процесу, повернувшись до аналізу контингенту студентів денної форми

навчання, який становить близько 6700 осіб (майже такий показник і минулого року). Частка студентів на всіх курсах, що навчаються на умовах бюджетного фінансування, – 54%. Незважаючи на збільшення частки іноземних студентів та кількості п'ятикурсників, уперше за останній час контингент студентів денної форми навчання в цілому по університету залишився практично незмінним у порівнянні з минулим роком. Як зазначалося вище, однією з причин є зменшення набору на перший курс. І надалі слід очікувати зменшення цього показника внаслідок зазначених раніше обставин.

У той же час викликає стурбованість частка відрхованих протягом року студентів за денною формою навчання (усього – 1035, що на 20 % більше, ніж за аналогічний період минулого року). Частина з них поновлена після повторного вивчення курсу, частина – стала заочниками, інші – назавжди покинули наш університет, що загалом є звичним. Однак, якщо минулого року кількість студентів, які остаточно були відрховані, становила 312 осіб, то тепер – 538 осіб. Зрозуміло, що певна кількість абітурієнтів має низький рівень підготовки. Але в умовах зменшення числа випускників шкіл та зростання конкуренції на ринку освітніх послуг не варто очікувати на більш підготовленого випускника школи. Може скластись абсурдна ситуація, коли успішні результати профорієнтаційної роботи будуть перекреслюватися небажанням чи невмінням окремих викладачів, кафедр чи інших структур працювати з таким студентом, яким він є. Підхід викладачів типу «а вони нічого не знають, на заняття ходити не хочуть, нехай відрховуються» призводить до зникнення окремих груп потоку. Навіть з'явився агітаційний аргумент наших конкурентів з інших ВНЗ: «Не вступаєте до політеху, оскільки вас там все одно відрухують».

Сумний приклад: спеціальність системи управління і автоматизації фізико-технічного факультету, контингент студентів 2-го курсу базового ВНЗ – 43 студенти, 3-го курсу – 35, 4-го курсу – 29 студентів. Як наслідок, під час чергової акредитації ліцензійний обсяг за цією спеціальністю зменшений із 80 до 50 осіб на підставі наявного контингенту випуску бакалаврів. При держзамовленні 45 осіб на умовах повної оплати можемо прийняти лише 5 осіб, хоча бажаних було більше 25.

Безумовно, питання збереження контингенту передбачає не примітивне зниження підсумкової планки оцінювання знань, а відповідний перегляд структури робочої програми дисципліни, обсягів та методів її викладання, критеріїв оцінювання, створення груп для додаткового вивчення матеріалу, активнішу роботу з батьками студентів тощо. Першочергові завдання в цьому напрямку покладаються й на методкомісії факультетів чи інститутів, які повинні аналізувати причини відрухувань та вносити відповідні корективи у методичне та організаційне забезпечення проблемних для студентів дис-

циплін. Більш активної роботи із такими студентами слід очікувати від кураторів груп та деканатів.

Організація навчального процесу за кредитно-модульною системою – особливе питання. Будь-яка нова справа, незалежно від її переваг чи

тацію за багатьма спеціальностями. Необхідно повторно акредитувати 7 спеціальностей технікумів та коледжів. Вирішення цих завдань можливе лише за умов напруженої та відповідальної роботи всіх членів відповідних кафедр, постійного контролю з боку керівників відповідних структурних підрозділів.

В. О. ЛЮБЧАК,
проректор з науково-педагогічної роботи

...Реалії сьогодення – демографічна ситуація, нові підходи до формування контингенту студентів, високі вимоги до ліцензування освітньої діяльності та оптимізація мережі закладів освіти – обумовлюють необхідність працювати в умовах посиленої конкуренції. Підтвердив це й прийом студентів на такі форми навчання, як заочна, вечірня, екстернат і дистанційна. Новий прийом гірший, але значно кращий, ніж очікувалося у зв'язку з введенням зовнішнього тестування. На жаль, рішенням ДАК за результатами акредитації зменшено ліцензійний обсяг для деяких напрямів заочною формою. Отже, треба ще ретельніше всім нам, а передусім кафедрам, готуватися до щорічних процедур ліцензування та акредитації.

На виконання рішення колегії МОН України «Про впорядкування діяльності відокремлених структурних підрозділів ВНЗ» нами проведено ретельну перевірку роботи НКП й надано в міністерство акти перевірок. Якщо відверто, то є ще над чим працювати, хоча багато і зроблено з методичного забезпечення заочної форми (особливо ФЕМ). Подяка всім, хто займався цією роботою. Очікується міністерська перевірка 5 відокремлених структурних підрозділів, що залишилися, тож потрібно організувати їх роботу на вищому рівні. Необхідно відстояти наші НКП й інститути, постійно бути напоготові, бо рішенням колегії впроваджується щорічний моніторинг мереж саме таких підрозділів.

Пом'якшують ситуацію досягнення, що має університет у розвитку дистанційної форми навчання. Влітку міністром освіти підписано наказ про запровадження педагогічного експерименту з дистанційного навчання в СумДУ, яким дозволяється реалізація цієї форми в межах ліцензійних обсягів заочної форми навчання. Наш університет – другий у системі МОН, якому дозволено працювати за дистанційною формою! Це результат 10-річної роботи. Згідно з наказом створено 15 локальних центрів ДН в області й Україні. Відтак зможемо зберегти контингент студентів наших НКП.

Але потрібна наполеглива робота з удосконалення навчального процесу за дистанційними технологіями. Безперечно, наявні тенденції впровадження заочної форми навчання (необхідні для країни в цілому) призведуть до складного стану в штатах деяких кафедр. Тому їм слід «захоплювати нові ринки» (профорієнтаційна робота, нові спеціальності, перепідготовка фахівців тощо). Кожен викладач – менеджер того чи іншого рівня. Закликаю більш активно працювати на розширення сфер діяльності (наукові проекти, гранти, додаткові курси...)

Саме в цьому напрямі розвивається й система перепідготовки фахівців. Організацією цієї роботи займаються: ФПФ, факультет післядипломної медичної освіти, госпрозрахункові центри кафедр інформатики, опору матеріалів та машинознавства, прикладної гідроаеромеханіки

Закінчення на стор. 5

Закінчення. Початок на стор. 4 та технічної теплофізики, іноземних мов, інших.

На ФПФ отримують другу вищу освіту 325 слухачів. Підвищили кваліфікацію за різними напрямками навчання 179 слухачів. За магістерською програмою «Бізнес-адміністрування» навчаються 43 керівники різних рівнів управління. Завдяки активному співробітництву з Сумським центром зайнятості курси також проводяться в містах області (Шостка, Ромни, Лебедин, Охтирка, Краснопілля тощо).

Розпочалася масштабна робота з концерном «Укрросметал». Організовано тренінгові курси для 42 працівників з маркетингової діяльності та соціально-психологічної підготовки.

Потрібно розширювати цю діяльність, поширювати наявні методи організації підвищення кваліфікації на базі Конотопського та Шосткинського інститутів СумДУ, а також завершити роботу з організації перепідготовки за спеціальністю «Маркетинг», розпочати роботу для отримання ліцензій для проведення курсів з фінансового моніторингу та моніторингу цінних паперів, відкрити новий напрям з «Економічної безпеки».

Закликаю кафедри працювати в цьому напрямі, об'єднувати зусилля кількох кафедр, що дасть додаткові години навантаження, гроші до фонду оплати праці, поповнення субрахунка, а також підвищення свого статусу! Для підвищення якості надання освітніх послуг шляхом організації ефективного навчального процесу є всі можливості: наш кадровий потенціал, матеріальне забезпечення (аудиторний фонд, оргтехніка), інформаційне забезпечення.

У базовому закладі побудовано сучасну комп'ютерну інформаційну систему підтримки навчальної і наукової діяльності (налічує 1083 точки під'єднання, проти 772 в 2007р.), продовжується формування єдиної системи для всього університетського комплексу. Зокрема, здійснено перевірку стану з питань комп'ютеризації Шосткинського та Конотопського інститутів СумДУ, а також технікумів. Налагоджено надання їм кваліфікованої допомоги. Посилюється комп'ютерний потенціал НКП, розбудовуються локальні центри дистанційного навчання. Все це – мільйони витрачених коштів, тисячі комп'ютерів, кілометри мережі.

Достатньо сказати, що наші гості – іноземні фахівці з різних країн – були вражені високою якістю й потенціалом нашої системи, її інтелектуальним наповненням та високою кваліфікацією наших фахівців-програмістів. Можемо пишатися й інформаційними ресурсами нашої бібліотеки, яку на колеги МОН визнано однією з кращих в Україні. Однак інтегрована оцінка використання нашого потенціалу – 25%. Є над чим думати всім нам. Тільки в цьому році фахівцями-комп'ютерниками проведено близько 20 семінарів, презентацій, курсів, але, нам жаль, відвідало їх значно менше університетів, ніж можна було очікувати.

Маємо значні успіхи у співробітництві з провідними фірмами та університетами. Завдяки зусиллям кафедр КСУ, ТМБ, інформатики та ЦКТ налагоджена робота та створені навчальні центри Siemens, Delcam, Microsoft, Netcracker, Cisco. Це дозволяє отримувати СумДУ сучасне обладнання та програмне забезпечення, цілеспрямовано готувати студентів на рівні світових вимог. Надається доступ студентам та викладачам до MSDN AA – операційні системи, засоби розроблення, навчальні та інформаційні матеріали

для навчального процесу. Наші представники брали участь в міжнародних та всеукраїнських конференціях, форумах та проходили навчання в Microsoft за їх рахунок. Підписано договір про впровадження системи Live@Edu: підтримка власних

Науковий центр бойового застосування ракетних військ і артилерії має два договори на суму 758 тис. грн. Підрозділи науково-дослідної частини виконують 14 договорів під керівництвом проф. А.В.Васильєва, доцентів В.А.Осіпова і С.В. Федоренка,

із сумарним обсягом 96 тис. грн, ще 4 договори знаходяться на підписі. На кафедрі опору матеріалів у сертифікованій лабораторії механічних випробувань професор І.Б. Карінцев очолює роботи за 28 договорами. На цей час профінансовано вимірювань

нас же працює штатних відповідно 47 і 360).

Тепер щодо міжнародного наукового співробітництва, де головним критерієм є кількість міжнародних грантів. Університет робить тут перші кроки. У 2003-2004 роках ми мали по 1 гранту, а зараз більше 10 на суму близько 500 тис. грн.

Що дає виконання гранту й навіщо потрібна така робота? По-перше, це міжнародне визнання нас як науковців і як європейського університету. А далі це: можливість попрацювати, наприклад, у європейській лабораторії з доступом до літератури й наукового обладнання, які не завжди у нас є; публікації в міжнародних виданнях; отримання нових знань, досвіду та знайомих у науковому середовищі; непогане матеріальне заохочення виконавців гранту тощо.

Проведений аналіз показує, що існують як внутрішні, так і зовнішні причини, які впливають на відсутність більших досягнень університету в отриманні грантів від міжнародних фондів. До суб'єктивних причин можна віднести відсутність досвіду переважної більшості науковців у підготовці міжнародних пропозицій для міжнародних фондів; бажання почати роботу на міжнародному рівні через слабку знання мов, складності в оформленні документів; особистих знайомих із закордонними вченими або існуючі знайомства не переростають у співпрацю тощо.

До причин об'єктивних відносять: неволодіння реальною ситуацією у грантовій політиці більшості фондів; відсутність програми РП-7 в Україні на відміну від аналогічних програм з Росією, Індією, Китаєм та іншими державами.

Останні три роки за кордоном нашими науковцями публікується 45-50 статей на рік. З них близько 40% припадає на кафедри фізичної електроніки, загальної і експериментальної фізики та прикладної фізики фізико-технічного факультету. По 1-2 статті публікують кафедри механіко-математичного факультету. Медичний інститут опублікував торік 9 статей за рахунок кафедр анатомії людини, фізіології, гігієни та нейрохірургії. ФЕМ у 2007 році опублікував усього 5 і то 3 за рахунок кафедр економіки. У науковців гуманітарного – 5 статей, а інженерного – лише 3.

Як будуть знати наші колеги з інших країн про нас, коли так слабо публікуємось у закордонних журналах? Щоб завоювати авторитет у світовій науковій спільноті, потрібно виходити на сторінки закордонних англomовних виданнях із імпаکت-фактором.

Дуже важливе значення для отримання грантів мають особисті знайомства науковців і рівень їх комунікації. Держава частково підтримує фінансово проекти, спрямовані на спільне наукове дослідження українських вчених із колегами з інших країн. Університет має позитивний досвід участі в цих програмах. За останні 4 роки виконано 3 проекти, 4 виконуються. Триває подання запитів на українсько-німецькі, білоруські, російські та американські проекти.

Оголошення про конкурси періодично з'являються на сайті МОН, а наші відповідні служби направляють їх в електронну розсилку. Участь у таких проектах дозволяє тісніше познайомитися науковцям (оскільки передбачаються відрядження за кордон), провести спільну наукову роботу, опублікувати результати досліджень та закласти підґрунтя для участі у більш великих проектах.

У ПОСТІЙНОМУ РУСІ

веб-сайтів та засобів комунікації.

Наприклад, завдяки спонсорській допомозі від Microsoft, Incom, Netcracker (близько 60 тис. грн) «на відмінно» проведено республіканську студентську олімпіаду з програмування, кубок з програмування серед молоді міста, забезпечено підтримку в організації Міжнародної конференції з питань електронного навчання у вищій школі (INCEL 08, Одеса).

СумДУ разом з іншими українськими та європейськими університетами реалізує проект TEMPUS/Tacis SM_SCM-T017B06-2006 «Практикум із удосконалення української системи eLearning». Для

співробітників Л.О.Хібарної, А.Л.Дедкова, В.В.Хоменка. Обсяг цих робіт становить 1 млн 628 тис. грн.

Кафедрами інженерного факультету на цей час укладено договорів на суму 575 тис. грн, що відповідає обсягу 2007 року. Кафедра прикладної гідроаеромеханіки має обсяг тематики 260 тис. грн (керівники – професор А.О.Євтушенко, доценти А.А.Панченко, М.І.Сотник, І.П.Каплун). Кафедра технічної теплофізики – 62 тис. грн обсягу тематики й непогані перспективи (під керівництвом доцентів С.М.Ванєєва, В.М. Арсенєва, В.М. Марченка). Кафедра ПОХНВ під керівництвом професора В.І. Склабінського вико-

на 44 тис. грн (торік – 15 тис. грн). Перші результати має кафедра інформатики, яка виконує три господарські договори обсягом 13 тис. грн під керівництвом доцентів В.О. Любчака й О.П. Чекалова. Кафедра МСС уклала за два роки свій перший договір на 17 тис. грн під керівництвом доцента О. А. Литвиненко. Решта кафедр факультету не має ні господарського договору, ні грантової тематики.

Факультет економіки та менеджменту має 7 господарських договорів і грантів на суму 225 тис. грн (у 2007 р. – 106 тис. грн). Зазначений обсяг робіт принесений колективами трьох кафедр факультету: управ-

В. Д. Карпуша

В. О. Любчак

А. М. Чорноус

виконання проекту отримано 4 сучасні комп'ютери, сервер, проектор, багатофункціональний пристрій (загалом обладнання на суму 7,5 тис. євро). У рамках проекту здійснено аналіз наявної системи дистанційного навчання в університеті й намічені напрями її вдосконалення, реалізовано дві навчальні програми для завідувачів кафедр та їхніх заступників тощо.

У результаті маємо позитивну оцінку нашої роботи в галузі інформаційних технологій та зацікавленість іноземних колег у співробітництві. Готуються нові спільні проекти з Австрією, Словенією, Литвою, Німеччиною, Польщею.

А. М. ЧОРНОУС, проректор з наукової роботи

...Спробую проаналізувати стан деяких питань науково-дослідної роботи в нашому університеті.

Перше – пов'язане із наповненням спеціального фонду, який формується коштами за виконанням господарських договорів, державних і міжнародних грантів. Якщо в 2006 р. виконувалася обсяг робіт на суму 1,3 млн грн, у 2007 – 2,2 млн грн, то в 2008 р. – 118 робіт на суму понад 4 млн грн. Для порівняння – торік на цей час університетом було укладено робіт на суму 962 тис. грн. Отже, маємо позитивну динаміку укладання господарських договорів та участі в грантових програмах. Чи є у нас резерви? За рахунок яких кафедр і лабораторій відбувається поповнення спеціального фонду? Коротко зупинюся на результатах фінансування наукової господарської діяльності в окремих структурних підрозділах.

нує один договір на суму 33 тис. грн. Активніше в цьому році порівняно з минулим проявляє себе кафедра прикладної екології – виконує два договори на суму 61 тис. грн. (керівники – професор Л.Д. Пляцук і доцент Д.О. Лазненко).

На кафедрі ТМВІ силами Експериментального студентського інституту під керівництвом професора В.О. Залого та доцента Д.В. Криворучка виконується один міжнародний грант і 12 господарських договорів обсягом 151 тис. грн. Невеликі обсяги робіт мають кафедри інформаційних технологій та прикладного матеріалознавства, а кафедра загальної хімії останніми роками не має жодного господарського договору чи гранту.

Фізико-технічний факультет на цей час виконує робіт на суму 214 тис. грн (у 2007 р. – 176 тис. грн). Кафедра прикладної фізики має три міжнародні гранти на загальну суму 105 тис. грн (керівник професор І.Ю. Проценко). Кафедра фізичної електроніки на 65 тис. грн. виконує один господарський договір і один державний грант (керівники – професор Г.С. Воробйов і доцент О.В. Хоменко). Кафедра електроніки та комп'ютерної техніки має два договори обсягом 45 тис. грн, а кафедра загальної і експериментальної фізики закінчує виконання міжнародного гранта й веде певну роботу на перспективу.

Механіко-математичний факультет має обсяг робіт на 162 тис. грн. На кафедрі загальної механіки і динаміки машин виконується 6 господарських договорів (керівник – професор В.А. Марцинковський) і 1 грант (керівник – Ю.Я. Тарасевич)

ліття (керівники професори О.Ф. Балацький і А.Ю. Жулавський), економіки (керівники – професор Л.Г. Мельник, доценти В.А. Євдокімов й І.М. Сотник) та фінансів (керівник професор П.В. Тархов). Кафедри ж маркетингу, економічної теорії абсолютно не реалізують свої можливості.

На гуманітарному факультеті до виконання господарських договорів цього року причетні кафедра політології, германської філології, історії та журналістики, які виконують 5 господарських договорів на суму 114 тис. грн. Роботи очолюють професор О.Г. Ткаченко, доцент Н.Д. Світайло, І.К. Кобякова, В.М. Власенко. Особливо слід відзначити кафедру політології, де під керівництвом доцента Н. Д. Світайло виконується замовлень на 72 тис. грн.

Медичний інститут, до складу якого входять 15 кафедр, у 2006 році мав лише один господарський договір, у 2007-му – жодного, а у 2008 році виконує 3 договори обсягом 18 тис. грн під керівництвом професорів М.Д.Чемича й А.М.Романюка.

Шосткинський інститут збільшив порівняно з минулим роком обсяги робіт у 3,5 рази і виконує 5 договорів на 341 тис. грн. Роботами керують професор В.Н. Лукашов, доценти В.Л.Акуленко, І.О.Пепеляєв, О.Ю. Маравовська. На жаль, Конотопський інститут, як і в минулому році, поки що тільки декларує свої перспективи, хоча має потенційні можливості їх реалізації.

Таким чином, по базовому ВНЗ до виконання робіт залучено 24 кафедри. Керують роботами 43 науковці, що становить 10% від штатних докторів і кандидатів наук (у

КАФЕДРА

ЖИТТЯ ТІЛЬКИ
ПОЧИНАЄТЬСЯ!

40 років – це багато чи мало? Для людини – це період зрілості, розквіту творчих сил. Як казала головна героїня кінофільму «Москва слезам не верит»: «У 40 років життя тільки починається». Для кафедри іноземних мов, яка відзначає 40-ий день народження, це також період цвітіння, творчої активності.

А з чого ж усе починалося? Кафедрі створили 24 серпня 1968 року. До цього викладання іноземних мов провелося секція при кафедрі загальнонаукових дисциплін. Першим завідувачем кафедри став І.Г.Лукашенко, він же почав формувати лінгфонний кабінет. Під його керівництвом була проведена перша міжвузівська науково-методична конференція, присвячена питанням самостійної роботи студентів з вивчення іноземних мов.

У 1975 році завідувачем кафедри став В.А.Бербега. У цей час налагоджується тісна співпраця з Харківським політехнічним інститутом. Коли кафедра поповнилася молодими кадрами, помітно активізувалася науково-дослідна та методична робота, викладачі брали активну участь у створенні галузевих термінологічних словників.

З 1987 року на чолі кафедри – к.ф.н. Л.С.Войтковська, яка налагоди-

ла тісну співпрацю зі Всесоюзним центром перекладів. У цей же період кафедра активізувала позааудиторну роботу зі студентами. Для кращих з них створювалися факультативні групи.

З 1991 року кафедру очолює доцент Г.І. Литвиненко. Педагогічну діяльність вона успішно поєднує з науково-дослідною роботою, займається питаннями оптимізації процесу викладання іноземних мов на основі вивчення особливостей мови спеціальної технічної літератури, застосування ЕОМ та інших технічних засобів навчання, налагоджує співпрацю з Американськими неурядовими організаціями (Корпусом Миру, фондом

«Відродження», IREX, TESOL). На кафедрі постійно працюють викладачі зі США, набуває поширення цільове та поглиблене вивчення мов студентами.

«Іноземці» постійно спрямовують свою роботу на удосконалення навчального процесу, який має відповідати високим вимогам підготовки спеціалістів у наш час. Досвід кафедри використали як базу для відкриття у 1995 році нової спеціальності «Переклад». Створюються навчальні посіб-

ники, робочі програми, матеріально покращується технічне забезпечення навчального процесу. У цьому році ввели спеціальний платний курс англійської мови для тих, хто планує взяти участь у програмі «Work and Travel».

Звісно, викладачам кафедри дуже приємно, що чимало колишніх студентів з високим рівнем мовної підготовки працюють сьогодні керівниками державних і приватних компаній. Побажано ж «іноземцям», щоб і надалі їхні вихованці радували власними успіхами своїх викладачів!

Юлія ВОРОПАЙ,
група ЖТ-72.

ОСОБИСТОСТІ

НЕ ФІЗИКОЮ
ЄДИНОЮ

Цього року в житті Юрія Михайловича ЛОПАТКІНА – три значні події: захист докторської дисертації, перехід на посаду завідувача кафедри експериментальної фізики й 60-річний ювілей.

Погляд у нього добросердечної й впевненої в собі людини. Захоплюється регбі й мотоциклами. Хотів би зламати стереотип про неможливість опанування фізики «ліриками». І вже до нового року планує взятися за написання підручника «Фізичний образ світу» (фізика для гуманітаріїв).

ЗАКОНОМІРНІ ВИПАДКОВОСТІ

Я сторонник ідеї, що все життя уже має бути – і до, і після. Життя – рух по траєкторії між. Случайностей не буває. Вот пример.

Однажды, будучи учеником, я шёл по главной улице Ярославля. На книжном прилавке увидел «Атомную физику и основы квантовой механики» А.Н. Матвеева. Открыл книгу – полно формул! Купил. Десять лет пролежала на полке, пока не стала моей как преподавателя настольной книгой.

НАВЧАННЯ І ТРІШКИ
ФІЛОСОФІЇ

Учився в шести школах. Отец был военнослужащим, семья часто переезжала: Грузия, Латвия, Абхазия... Снова и снова приходилось доказывать учителям свои знания. В последней школе (г. Ярославль) сказали, что медалистов определили ещё с девятого класса. Обидно стало. Самое интересное, что «хорошо» получил по предметам, с которыми впоследствии постоянно имел дело – химия, физика, математика, русский язык и литература. Остальные – «отлично». Зато в университете десять сессий сдал исключительно на «пять». И, получив красный диплом, мысленно послал привет учителям, которые меня недооценили. Вся жизнь кому-то что-то доказывал, время тратил. А это, наверное, неправильно. Надо жить и радоваться тому, что имеешь.

ЗАХОПЛЕННЯ І ДОСЯГНЕННЯ

В конце 80-х гг. в Сумах существовала Федерация регби. Её председателем я и оказался. Создавал команды, организовывал соревнования, ездили на чемпионаты Украины. Долгое время на кафедре физкультуры педагогического университета меня знали больше как тренера по регби, нежели как преподавателя физики. Пристрастие с годами не улетучилось. О регби и о физике говорить могу бесконечно.

ФІЗИКА+ЛІРИКА
І ТРІШКИ МРІЙ

Вообще, нужно всестороннее развиваться, чтобы не превратиться в «однобоких калек». И своих внуков с детства приучал: шахматы, информатика, математика, литература, позже – философия. Тогда не важно, какую профессию выберешь, в любой области человеческого знания не будешь последним.

Точные науки «воспитывают» мозг, а литература облагораживает.

Когда читал журналистам «Физический образ мира», я не требовал знания законов и формул, а пытался показать другое представление о ми-

ре, непривычное для филологов. Ведь физика – те самые образы, картинки вокруг нас. Их можно великолепно описывать словами – но выйдет большая книга, а можно заменить слова буквами, как в математике, и будет полстраницы. Просто перевод с одного языка на другой. Почему гуманитарии так боятся физики – не знаю. Не однажды замечал, что студенты не связывают науку с реальностью. Это за рулём автомобиля человек знает, в каких единицах измеряется скорость. А придет в аудиторию, напрочь забывает...

ЛІТЕРАТУРА

І ДОРОГОЦІННИЙ ЧАС

Кто-то из писателей, участвовавших в телевизионной дискуссии, сказал, что в истории было три периода достойной человечества литературы – Античность, английское Возрождение и русская классика. Эти произведения развивают язык и память. Поэтому последняя прочитанная мной книга – «Пигмалион» Бернарда Шоу. Предыдущие – «Месяц вверх ногами» Даниила Гранина и «Лезвие бритвы» Ивана Ефремова (второй раз перечитал). Физика оставляет время для художественной литературы. И если кто-то говорит, что не успевают читать – не верьте. Один учёный в конце каждого дня записывал, куда потратил время. Видимо, это здорово помогло: он написал около 400 научных трудов, несколько раз был женат (также немало времени требуется) и много другого успел сделать.

ЛІРИКА: ДЕТАЛЬНІШЕ

Что вдохновляет мужчину писать стихи? Любовь. Женщины. Книг никогда не издавал, но в компьютере и на листочках много незаконченных поэзий. Всё надеюсь, что появится время.

НАЙВАЖЛИВІШЕ
І ТРІШКИ НАУКИ

Лично для меня самое важное событие, случившееся в этом году, – защита докторской, которая называлась «Радиационно-химические процессы в регистрирующих средах». Это порабочему. Говоря проще, есть законы фотохимии, которые существуют уже не один десяток лет. После защиты моего труда два из них пришлось пересмотреть. Звездой мировой величины себя не считаю. Просто работал, работал – и осенило.

ПЛАНІ І ТРІШКИ ФІЛОСОФІЇ

Какие на новой должности планы? Для себя лично – профессором становиться. Для кафедры – развиваться. Как минимум, необходимо сохранить штат опытных преподавателей. Совершенствоваться нужно, чтобы из студентов делать классных специалистов, о которых потом говорили бы восторженно. Ведь физика – наука, создающая интеллектуалов. Горю не потому, что сам занимаюсь ею. Можете спорить, но я не знаю писателей, которые стали физиками, и знаю много физиков, которые стали писателями.

Юлія МИКУЛА,
група ЖТ-72.

ПЛІДНЕ ДЕСЯТИРІЧЧЯ

– Які особисті якості допомогли Вам досягти в житті того, що оцінене таким почесним званням «Заслужений працівник освіти України»?

– Яким би талановитим не був керівник, без працелюбного колективу не досягне високих результатів. Розцінюю звання як оцінку керівництвом університету роботи всього колективу коледжу. Унікальність дружньої атмосфери в коледжі підтверджують навіть квіти. Так, у навчальній частині вже другий рік поспіль квітне столітник, в одній з аудиторій – грошове дерево та кактуси, справжнім пишним цвітом, а вони квітнуть дуже рідко! Щодо особистих якостей... Чимала частка у їх формуванні належить «політеху», який я закінчив у 1972 р. за спеціальністю «Технологія машинобудування», а також – захопленню спортом. І сам грав, і упродовж десяти років тренував волейбольну збірну коледжу. Звісно ж, і викладацька робота загартовує.

– Що ж саме оцінене на такому високому рівні?

– За ініціативи теперішнього ректора СумДУ А. В. Васильєва наш навчальний заклад у 1993 р. увійшов до науково-методичного комплексу «Фізтехівець». Уперше в Україні ми розробили інтегровані навчальні плани, які давали змогу талановитим студентам продовжити навчання в СумДУ з третього курсу (це при тому, що до структури університету коледж увійшов тільки в 1997 р.!).

Зміни, проведені за постійної підтримки базового закладу, можна поділити на кількісні та якісні. Щодо кількісних, то з 1998 р. відкрито чотири нові спеціальності: «Економіка під-

До річниці Незалежності України звання «Заслужений працівник освіти України» присвоєне М. М. АНТИКОВУ, який упродовж десятиліття є директором Машинобудівного коледжу СумДУ.

приємства», «Експлуатація систем обробки інформації та прийняття рішень», «Видавнича справа та редагування» і «Друкарське виробництво». Зараз у коледжі навчаються близько 1,3 тис. студентів. У цьому році набрали 127 осіб на бюджетні місця і 139 – на контрактні. Незважаючи на демографічний спад, вдалося втриматися на рівні минулого року.

– А щодо якісних змін?

– Створений комп'ютерний центр. Він складається з чотирьох великих аудиторій (по 16 машин), 2 малих (по 9 машин), а також кімнати з розмножувальною технікою. Всі комп'ютери об'єднані в мережу й під'єднані до Інтернету. У розпорядженні студентів і викладачів є плоттер. Крім цього, МОН України обіцяє подарувати як базовому коледжу ще один дисплейний клас. Бібліотека у нас також комп'ютеризована. Це нововведення ми першими серед навчальних закладів І-ІІ рівнів акредитації Сумщини перейняли від СумДУ.

Після проведення капітального ремонту лабораторії, кабінети, холи і територія мають сучасний естетичний вигляд. Створені належні умови для проживання студентів у гуртожитку.

– Коледж має імідж навчального закладу з сильними спортсменами. Завдяки чому?

– Ми культивуємо здоровий спосіб життя. Вже 15 років поспіль виграємо Спартакіаду області й міста за вісьмома видами спорту серед 22 ВНЗ І-ІІ рівнів акредитації. Завдяки проведеній виховній роботі студенти не дозволяють собі палити на території коледжу.

– У цьому році відкрито нову спеціальність «Друкарське вироб-

ництво». Які перспективи у студентів, які обрали саме її?

– Спеціальність відкрито на прохання ЗАТ «Технологія». Це сучасне українське підприємство європейського типу, яке надало вже матеріальну допомогу в розмірі 21 тис. грн, що витрачені на ремонт комп'ютерного центру. Також будуть перераховані кошти на обладнання кабінетів і лабораторій. «Технологія» забезпечує практичне навчання та стовідсоткове працевлаштування за спеціальністю.

– Ваше ставлення до зовнішнього незалежного оцінювання?

– До нас на основі сертифікатів вступають лише на ІІ курс випускники 11-х класів. Взагалі моє ставлення до ЗНО: тестування має бути. Нам простіше не проводити письмові та усні іспити в коледжі, а робити все швидше й простіше – за готовими результатами сертифікатів.

– Показник якості освіти – випускники. Яких висот досягають випускники коледжу?

– Зараз на підприємствах Сум та інших міст нашої України працює багато таких, якими коледж пишається. Це Є. В. Лапін – голова правління ВАТ «Сумхімпром», Д. Є. Дорошенко – головний технолог ВАТ «СНВО ім. Фрунзе», О. М. Петруша – головний інженер ВАТ «Selmi», М. Я. Бистрицький – голова правління ВАТ «Сумгаз», професор О. М. Теліженко – завідувач кафедри управління СумДУ. Наші випускники очолюють добре відомі фірми «Рона», «Інком», «Кварк», «Венбест», «Кодак», «Стек», інші.

Особливою гордістю є випускники минулих років, яким присвоєно звання «Герой Радянського Союзу» і «Герой Соціалістичної Праці», громадські діячі (серед них – 4 міські голови міста Суми), а також керівники потужних підприємств В. Д. Васильєв – директор ВНДІ «Компресормаш», В. О. Різниченко – ВАТ «СНВО ім. Фрунзе».

Бесіду вела
Катерина СУХОВІЙ.

НЕ ПРОСТО КНИГОСХОВИЩЕ

Так, справді, в СумДУ бібліотека - не просто будівля, завалена книжками, а до найменших дрібниць продумана технологія організації плідної зустрічі книги й здобувача знань, які вона містить.. Хтось ходить сюди щодня, годинами просиджуючи в читальних залах. Хтось навідується двічі на рік - взяти й здати підручники. Ще хтось може назвати себе завідником, хоча з'являється тут, м'яко кажучи, епізодично. Але, безумовно ж, немає жодного студента, який міг би обійтися без послуг бібліотекарів.

Сьогодні прямо з робочого місця чи з домашнього ПК можна ефективно використовувати бази даних бібліотеки, знаходити в каталозі потрібні підручники, методики, стандарти та їх електронні копії чи періодику.

Надзвичайно цінні електронні ресурси - EBSCO (база наукової періодики видавництва EBSCO Publishing), Ліга-Закон (база нормативних документів), Ленорм-Інформ (база стандартів).

Немалий здобуток - доступ до електронної бази дисертацій Російської державної бібліотеки (автореферати, що захищаються, надходять у традиційному, паперовому форматі).

Крім того, на сайті library.sumdu.edu.ua можна знайти тести, інтерактивні тренажери, електронну версію «Вісника СумДУ», посилання на корисні Internet-адреси. Усе це дозволяє говорити про створення віртуального читального залу. На додачу до двох чудових залів у бібліотечному корпусі, а також кафедральних та інститутських бібліотек.

Кожен студент, який хоч зрідка навідується до бібліотеки, знає, що всі процеси видачі підручників та іншої літератури там автоматизовані. У читальному залі книжки від «випадкового» несанкціонованого винесення охороняє електроніка - ворота CheckPoint.

Та не слід думати, що крім комп'ютерної машинерії нашої бібліотеці нічим похвалитися, що віртуальність врешті вижила матеріальну реальність - стару-добру потріпану книгу.

Директор Бібліотечно-інформаційної системи (БІС) Тетяна Василівна СЛАВКО зазначає:

- Ми не боїмося активного наступу новітніх ресурсів та методів передачі інформації. Паперовий і електронний тексти можна порівняти з натуральним і синтетичним одягом. Тільки тоді, коли вдягаємо натуральний - відчуваємо повний комфорт і затишок, а синтетичний - при всій його зручності - такого не дає. Так само і з книжками - вони приносять нам незамінне нічим духовне відчуття й глибоке розуміння твору. E-texts не здатні їх витіснити, лише доповнити. Це - нормальна, здорова конкуренція.

На сьогодні фонд бібліотеки налічує (складно уявити) більше 2,5 мільйона примірників. І буквально щодня цифра ця збільшується, а ми навіть не задумуємося, яка колосальна робота працівників бібліотеки й ректорату стоїть за цим процесом.

З грецької «бібліотека» - книга (biblios) і сховище (teka), але в нашому університеті це ще й сучасна високотехнологічна інформаційна система, здатна задовольнити запити найвибагливіших користувачів.

Ось деякі з відповідей.

В. О. ЛЮБЧАК, проректор з науково-педагогічної роботи:

1. На мій сором, не знав. Хоча в календарі записано.

2. Дуже часто. І не тільки для того, аби знайти потрібну літературу чи подивитися надходження. Головне ж, аби разом із фахівцями формувати сучасний бібліотечно-інформаційний комплекс. Дбаємо про естетичний вигляд інтер'єру, стелів. Роби-мо усе для того, щоб наша бібліотека ста-ла ще більш сучасною.

3. Потрібні книги знаходжу. Переважно беру необхідну для лекцій літературу - з програмування, комп'ютерних технологій. Дуже зручно, що влаштовуються виставки надходжень. Приходжу, дивлюсь новинки, образу планую, що і як використати. Для коригування роботи з аспірантами не-замінними є автореферати та дисертації.

4. Звичайно. Найчастіше користуюся електронним каталогом. Зручно, усі ресур-си доступні прямо з робочого місця. На жаль, я користуюся нечасто, але активно ці ресурси використовують мої аспіранти.

5. Маємо сучасну бібліотеку, де сту-дентів зустрічають з посмішкою, з бажан-ням допомогти. Головне - не збавляти

темнів розвитку. Бібліотекарям же ба-жаю особистих успіхів та здоров'я.

А. М. ЧОРНОУС, проректор з наукової роботи:

1. Ні, хоча в щоденнику, виявляється, записано.

2. Відвідую, записаний, маю картку, маю «на руках» літературу.

3. Цікавлять переважно наукові статті.

4. Знаю, заходжу на сайт. Найчастіше користуюся розділом «Наукова періодика України».

5. Щоб більше ходило студентів і аспірантів.

В. М. ВАНДИШЕВ, завідувач кафедри філософії:

1. Знаю, цікавлюся, переживаю.

2. Заходжу. Обов'язково посещаю дні інформації, рекомендую студентам. По-стоянно бываю в Літературній гости-ной. Там проводяться интересные меропр-иятия.

3. Нужная литература есть, фонд хо-рошо обновляется. Много периодики. Не-смотря на сложную экономическую ситуа-цию в стране, пока держимся.

4. Сегодня заглядывал. Удивился. Ока-зывается, есть огромное поле для работы.

5. Главное пожелание - найти средства, например, чтобы выписать наиболее авто-ритетные международные журналы. Это очень важно. Особенно - периодика по социо-логии, теоретической физике, экономике.

О. А. БОРИСЕНКО, завідувач кафедри електроніки і комп'ютерної техніки:

1. Нет.

2. Регулярно посещаю дни открытых дверей.

3. Больше отдаю, чем беру. Сам пишу учебники, пособия. Но студентам настоя-тельно рекомендую в библиотеку ходить.

4. Пользуются мои аспиранты. Я поль-зуюсь информацией, которую они мне при-носят, у самого часто не хватает времени.

5. У нас замечательная библиотека. Я много видел, знаю, о чем говорю. Много не просто ценной, а уникальной литературы. Куда еще лучше! Очень хорошие сотрудни-ки, старательные, как пчелки. А пожела-ния? Неплохо бы зарплату библиотека-рям добавит, премии иногда выплачи-вать. Их труд ведь очень тяжелый.

Марія МУСУРІВСЬКА, 2 курс, спеці-альність «Переклад»:

1. 30 сентября - День переводчика. И еще - библиотекаря.

2. Довольно часто, место спокойное. И литературы побольше, чем у меня дома.

4. Не знаю.

5. Все устраивает. Очень уютно. Со-трудники всегда доброжелательны. В зале - постоянно порядок, чистота.

Із уведенням Болонської освітньої сис-теми статистичні показники роботи бібліотеки збільшилися на 30% (напевне, далось взнаки зростання обсягу самостійної роботи студентів). Отже, зросло навантаження на працівників. Як тут не погодитися зі словами декана гуманітарно-го факультету Лариси Петрівни Валенке-вич: «Головне - щоб бібліотекарям виста-чило на усіх нас сил». До цього можна дода-ти ще добру сотню вітальних слів. Співробітники нашої БІС дійсно того варті.

Матеріал підготували
**Олена ЄВТУШЕНКО,
Юлія МИКУЛА,
група ЖТ-72.**

30 вересня - День бібліотекаря - професійне свято не тільки співробітників цієї установи, а й користувачів. Тож ми й вирішили поцікавитися, що думають про бібліотеку СумДУ наші викладачі та сту-денти, для чого й запропонували опитува-ним відповісти на п'ять запитань:

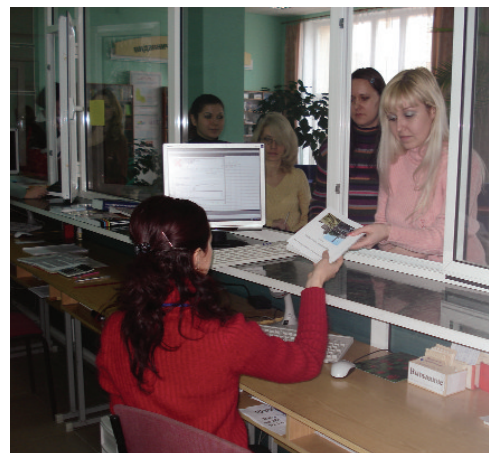
1. Чи знаєте, що 30 вересня - День бібліотекаря?

2. Як часто відвідуєте університетсь-ку бібліотеку?

3. Які книги берете? Знаходите до-статньо потрібної літератури?

4. Чи знаєте про електронні ресурси?

5. Скарги, пропозиції, побажання.

■ У ВЧЕНІЙ РАДІ СумДУ

ФОРМАТ
СПІЛЬНОГО
ДІАЛОГУ

Відбулася зустріч в. о. керівника облдержадміністрації Миколи Івановича Лаврика зі вченою радою СумДУ. Тема обговорення – «Про стан та перспективи соціально-економічного розвитку Сумської області та заходи щодо поглиблення використання наукового потенціалу». Уперше не тільки в історії СумДУ, а й загалом всіх вищих навчальних закладів області її керівництво завітало в гості до вчених, аби разом з ними, у форматі діалогу, проаналізувати деякі актуальні проблеми сьогодення Сумщини. Разом з очільником області на засіданні були присутні його заступники Олександр Федорович Лаврик, Микола Андрійович Деркач, Олександр Миколайович Цупро, радник Марк Абрамович Берфман, начальник головного управління економіки облдержадміністрації Олександр Михайлович Сітак, інші поважні особи.

У вступному слові М. І. Лаврик зазначив, що чимало починають керівництва області стикаються з незнанням глибини тих чи інших проблем і невмінням деяких керівників ефективно управляти територіями. Зокрема, зауважив, що Сумщина має найбільше біопалива в Україні, але використовує природні ресурси на 50–53%. Тому потрібна допомога науковців СумДУ в розробці суперсучасного обладнання.

У свою чергу ректор СумДУ А. В. Васильєв повідомив, що в університеті започатковано програму пріоритетного розвитку наукових досліджень. Показники її фінансування зросли не на відсотки, а в рази. Наукові розробки фінансуються з обласного бюджету, місцевих бюджетів Конотопської, Роменської, Білопільської районних рад. Високі досягнення є в галузях енергоефективності, енергозбереження, нанотехнологій. «Поки не все вдалося, – зазначив доповідач, – але внутрішні ресурси далеко не вичерпані. Втім, і теперешні показники значні в порівнянні з іншими провідними ВНЗ країни, а за темпами їх зростання ми взагалі попереду багатьох».

Начальник науково-дослідної частини СумДУ В. А. Осіпов перелічив назви новітніх розробок, як-то: пристрій для підвищення ККД згорання газу, теплогенератор для приготування кормових сумішей, нагрівання води без електроенергії, ножи для фрезерувальних машин та ін. А докторант кафедри прикладної екології Д. О. Лазненко розповів

про кризовий стан з екологією: «... в області близько 600 непрацюючих свердловин, у які кожен може викинути, що захоче. ... Тривожна ситуація зі ртутними лампами, що є відходами першого класу небезпеки... По області більше 300 смітєвих полігонів, багато з яких вичерпали або скоро вичерпають свій ресурс. На що М. І. Лаврик зауважив, що покращання екологічної си-

у філії ЮНЕСКО діє програма «Нові інформаційні технології для всіх». Отже, завдяки дистанційному навчанню скоро можна буде закінчити університет, не виходячи з дому. А ще – на базі університету розроблено віртуальні тренажери для лабораторних робіт, створено електронні підручники.

Директор Медичного інституту СумДУ В. Е. Маркевич повідомив, що очолюваний ним інститут традиційно в лідерах за кількістю призових місць на студентських олімпіадах серед вищих медичних закладів. Цьогоріч поділили шосте місце між львівським і луганським медичними інститутами. Близько 900 випускників інституту працює в області.

Проректор з науково-педагогічної роботи Н. Д. Світайло поділилася спостереженнями з приводу погіршення соціально-психічного здоров'я молоді. Навела шокуючі факти: виявляється, область – серед лідерів за кількістю суїцидів лю-

туатції – стратегічне завдання. Сумщина заросла смітниками, в десятках сіл немає води. «Ви можете уявити, – обурювався губернатор, – щоб у наш час питну воду привозили цистернами?! Люди вмирають, а ми їм у цьому допомагаємо...»

Професор кафедри управління О. Ф. Балацький говорив про соціальний розвиток і економіку природокористування. Головна думка – господарювати можна краще. Цю тематику продовжив С. М. Ілляшенко, завідувач кафедри маркетингу. На його переконання, одна з головних проблем області полягає в неврахуванні ринкових тенденцій, ігноруванні позицій сумських товаровиробників. Мало уваги приділяється також формуванню іміджу Сумщини. Навіть назву міста Суми дехто пише з двома «м» – від російського «сумма».

В. О. Любчак, проректор з науково-педагогічної роботи, навів низку цікавих повідомлень. Зокрема, в СумДУ – 1827 комп'ютерів, а

дей віком до 30 років; 56% безробітних Сумщини – молодь з вищою освітою. Звернула увагу й на те, що в обласному інформаційному просторі забагато негативу, а тому краще потрібно формувати позитивні ідеологічні засади.

Декан факультету підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів А. В. Євдокімов навів переконливі свідчення статистичного характеру, що СумДУ може похвалитися високими здобутками в галузі перепідготовки фахівців та підвищення їхньої кваліфікації.

Звісно, при цьому відбувалося обговорення присутніми не тільки наведених вище фактів, а й актуальних проблем розвитку регіональної економіки, а також спільний пошук ученими й високопосадовцями шляхів їх вирішення. «Саме для того ми й знаходимося в стінах одного з кращих вищих навчальних закладів Сумщини», – констатував очільник області М. І. Лаврик.

Власн. інформ.

■ ПРОФСПІЛКИ

КРАЩА
ПЕРВИННА

Минулого року Президія Федерації профспілок України, ЦК Профспілки працівників освіти і науки оголосили Всеукраїнський огляд-конкурс первинних профспілкових організацій під девізом «Сильна первинка – сильна профспілка». За його результатами кращою первинною профспілковою організацією нашої галузі на Сумщині стала профспілкова організація вашого університету.

Говорять, життя колективу, його благополуччя, багато в чому залежить від людей, які його очолюють, і це дійсно так. Якщо подивитись на активність голови первинної профспілкової організації університету Валентину Олександрівну Боровик, то можна з впевненістю сказати, що й уся організація живе повноцінним життям.

Проаналізувавши роботу профкому СумДУ за минулий навчальний рік, скажу, що є оптимальна система його роботи, а також профбюро факультетів (інститутів), є співпраця профкому та адміністрації, яка закріплена колективним договором, є повага людей до профкому, є в колективі здоровий морально-психологічний клімат.

Первинна профспілкова організація Сумського державного не стоїть осторонь освітніх проблем, використовуючи різні методи, направлені на збереження системи освіти, і перш за все – її кадрового потенціалу, гідного фінансування вищих навчальних закладів і оплати праці працівників.

До обкому Профспілки, ЦК Профспілки, комітетів Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Пенсійного Фонду України від первинної профспілкової організації університету вносяться пропозиції, спрямовані на удосконалення чинного законодавства стосовно діяльності вищих навчальних закладів, трудових, соціально-економічних, духовних, соціально-культурних прав та інтересів працівників, правового захисту членів профспілки, колективно-договірної роботи, інші.

Голови профкомів вищих навчальних закладів І-ІV рівнів акредитації Сумської області вдячні за можливість познайомитися безпосередньо, як втілюється в життя колективний договір між профспілкою та адміністрацією у вашому вищому навчальному закладі, що неодноразово відзначалося на семінарах голів профкомів.

Звичайно, що залишається ще безліч невирішених проблем. Звичайно, складно йти іноді проти течії, піднятися над обставинами, зберегти свої переконання й захистити благополуччя людей, за яких відповідаєш. Але вашому профкому це вдається, бо сила його – в єдності.

О. В. КОРОЛЬ,
завідувач відділу
по роботі з профспілковими
організаціями ВНЗ
обкому профспілки
процівників науки та освіти.

Аби такого не сталося, в СумДУ створили новий відділ – організації науково-навчальної роботи з талановитою студентською молоддю. Він є структурним підрозділом при науково-дослідному секторі університету й підпорядковується безпосередньо проректору з наукової роботи.

Як поінформувала начальник відділу Ольга Василівна Аношкіна, завдання осередку полягає у постійному пошуку обдарованої студентської молоді для заняття науковою роботою. Першим кроком у роботі стала співпраця з відділом довузівської підготовки для забезпечення моніторингу першокурсників. Адже доволі часто трапляється так, що «новоспечений» студент гарно чився у школі, брав участь у олімпіадах, ходив на гуртки, а потім, прийшовши до навчального закладу, розгубився, вирішив не галасувати про свої успіхи й здобутки, маючи при цьому неабиякий потенціал. Ось чому серед пріоритетних завдань відділу – стежити за особистими справами первачків, інтенсивно вести

■ ГОТУЙ САНИ ВЛІТКУ

ВІДДІЛ ДЛЯ РОЗУМНИКІВ

Як би не піарили себе столичні вузи, а СумДУ закріпив за собою статус одного з кращих університетів країни. Здобути добре ім'я вдалося передусім завдяки плідній співпраці викладачів та студентів, що увінчалася великою кількістю перемог у Всеукраїнських олімпіадах та конкурсах наукових робіт. Але не час почивати на лаврах, адже відомо, що той, хто зупиняється на досягнутому, почне пасти задніх.

пошук та впроваджувати нестандартні підходи для стимуляції наукової роботи студентства.

Відділ уже почав співпрацювати з усіма кафедрами, факультетами та інститутами університету. По закінченні навчального семестру тут підбиватимуть підсумки успішності студентів починаючи з I по V курс. Зібрану інформацію розповсюджуватимуть по деканатах. Після чого кращих студентів відзначать

і запропонують їм випробувати власні знання та хист у внутрішньоуніверситетських, регіональних, всеукраїнських, міжнародних олімпіадах та конкурсах студентських наукових робіт.

У перспективі – створення студентських наукових гуртків, конструкторських та інформаційно-комп'ютерних бюро, наукових лабораторій, центрів, інститутів тощо. Таким чином, впевнена Ольга Василівна, в університеті буде за-

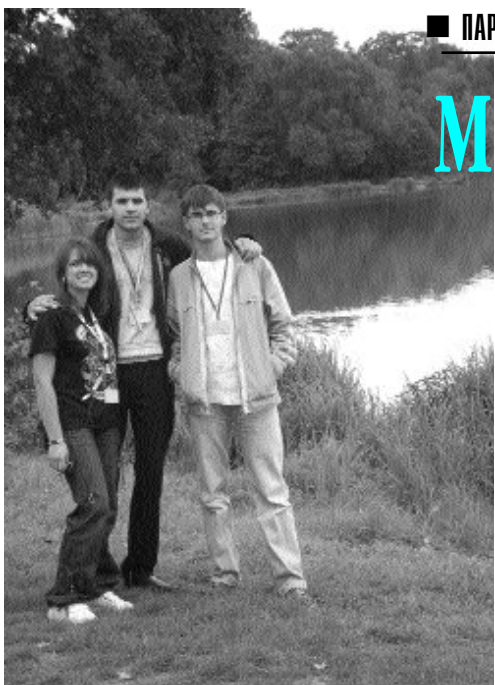
безпечно системну, що головне, роботу з талановитою молоддю. Це вплине на формування висококласних фахівців і контингенту майбутніх аспірантів, здатних творчо мислити, займатися самоосвітою, ставити й вирішувати завдання пошукового характеру. Правда, Москва й та «не сразу строилась», тому все досягатиметься з часом.

Отже, кожен студент, якого ще «не знайшли» і який бажає написати якусь цікаву роботу або взяти участь у конкурсі чи олімпіаді, може без вагань заходити до відділу з організації науково-навчальної роботи з талановитою студентською молоддю, який знаходиться в ауд. 1102 (Г- корпус), або зателефонувати – 392381. Напрацювання кожного обов'язково оцінять, зорієнтують, до якого викладача краще звернутися за консультацією, як оформити роботу й у якому конкурсі взяти участь.

Любов БОЙКО,
група ЖТ-52.

ПАРТНЕРСТВО

МОЛОДЬ У ДІЇ

приймали в міській раді, навчальних та культурних закладах, розповіли про особливості співпраці з Європейським Союзом, поділилися досвідом написання якісних проектів.

Результатом співпраці мають стати спільні українсько-польські проекти, які будуть реалізовуватися в трьох напря-

них конференцій, круглих столів, тренінгів тощо; «Молодь у дії» – обмін досвідом серед молодіжних організацій, проведення спільних заходів. Усі програми фінансуються ЄС.

Поїздкою «наших до Польщі» співпраця не закінчується, адже незабаром Суми прийматимуть делегацію з дружною країни. Планується

У середині серпня Сумський обласний комітет молодіжних організацій (СОКМО) оголосив конкурс серед громадських організацій Сумщини на кращий проект. Троє студентів кафедри журналістики та філології СумДУ – Ігор Бондар, Наталя Меднікова та Михайло Тощев – увійшли до списку переможців конкурсу й у складі делегації відбули до Польщі. Поїздка передбачала участь у спільному проекті «Там, де є справжні лідери – немає місця поразці» у рамках програми «Схід-Схід: партнерство без кордонів» за фінансової підтримки Фонду Джорджа Сороса «Відкрите суспільство».

За тиждень перебування в сусідній країні учасники мали

змогу ознайомитися з містом Піла, у якому й проходили зустрічі, взяла участь у тренінгах і навчаннях, презентували свої організації та проекти. Гостей

мах: RITA – «Освіта для демократії» – різноманітні заходи в галузі освіти; «Схід-Схід: партнерство без кордонів» – програма обмінів, організація міжнарод-

низка заходів, які б допомогли налагодити тісніші стосунки для партнерства.

НА ФОТО: студенти СумДУ; сумська делегація

«Молодіжна асоціація громадських ініціатив» нещодавно провела в Єнакієвому, що на Донеччині, тренінг, присвячений журналістському розслідуванню – одному з найскладніших і найцікавіших медійних жанрів. Зібралися молоді журналісти з чотирьох областей України – Сумської, Харківської, Донецької та Луганської. Нашу область представляли студенти-журналісти СумДУ.

Основну увагу організатори зосередили на правових аспектах роботи інвестигейтерів (журналістів, які прово-

У центрі уваги – розслідування

дять розслідування), їх безпеці, типових помилках, роботі з інформацією. Техніка інтерв'ю та бесіди подавалася у формі практичної частини: обрані учасники «виконували роль» відомого журналіста та

стандарту інвестигейтерів, зокрема редакційні та етичні цінності всесвітньо відомої телерадіокомпанії ВВС. Відеоприкладом журналістського розслідування стала розповідь про Юсупівський палац, відомий як володіння одного з найзаможніших родів Російської імперії Юсупових, потім як резиденція Сталіна, а зараз як резиденція Президента України. Поштовхом до розслідування стала інформація про незаконність виділення більше двох гектарів прилеглої землі під забудову.

У цілому всі завдання тренінгу були спрямовані на підвищення рівня знань майбутніх професіоналів.

Ліна П'ЯТНИЦЯ, група ЖТ-41. НА ФОТО: під час тренінгу

високопосадовою особи. Потім допущені помилки та неточності обговорювалися. Особливо вивчалися етичні

ЗДОРОВИМ БУТИ МОДНО

«КОХАННЯ ПОВИННО БУТИ БЕЗПЕЧНИМ І ОДНОРАЗОВИМ»

інструментів, а також ризикованих сексуальних контактів. А не передається – при укусах комарів, обіймах, рукостисканнях, спільному використанні постільної білизни, посуду й інших предметів домашнього вжитку, чханні, кашлі тощо.

Дехто подумає: «Навіщо мені знати про таке?». Але є одне правило життя – ніколи не можна ні в чому бути впевненим. Що, скажімо, робив би хтось із нас, якби дізнався, що його краща подруга або друг, або кохана людина ВІЛ-позитивна? Тікав би геть чи протягнув руку до допомоги? Сумніваюся, що більшість у той момент згадувала б приємні миті, проведені разом, дружні поради тощо. Здавалося б, і знаємо, як передається ВІЛ, а все одно душу «гризли» б сумніви. А як же бути тій людині, яку всі вважають приреченою? Складно поставити себе на чийсь місце. Та все ж... Хтось просто посміється, а хтось і справді замислиться: «А що як завтра

Така, на перший погляд, жартівлива фраза стала ключовою під час нещодавно проведеної в обласному прес-клубі реформ конференції на тему «ВІЛ/СНІД-туберкульоз – подвійні стандарти». Зважаючи на серйозність обговорюваної проблеми, виходить зовсім не смішно, скоріше навпаки... За словами головного лікаря Сумського обласного центру профілактики та боротьби зі СНІДом Володимира Бутенка, ситуація з ВІЛ-інфекцією/СНІДом у нашій області залишається складною і набуває все більшого загострення. На Сумщині зареєстровано 1028 ВІЛ-інфікованих, 197 із них – хворих на СНІД.

Особливо небезпечно, коли ВІЛ/СНІД поєднується в організмі людини з туберкульозом, внаслідок чого слабшає імунна система. Людям, які мають ВІЛ-інфекцію, туберкульоз передається в сім разів частіше, причому здебільшого переходить в активну форму. Лікаря складно визначити, із якою хворобою слід боротися в першу чергу, яка з них стане для людини роковою, – говорив Володимир Миколайович.

Жахає те, що 87% тих, хто стоїть на обліку, – це молодь (від 15 до 35 років). Один єдиний захищений статевий акт або одна доза ін'єкційних наркотиків можуть перетворитися в діагноз на все життя. Згадаймо, що ВІЛ передається під час: використання забруднених кров'ю шприців, голок та інших медичних

це станеться зі мною, і всі мої близькі, знайомі повернуться до мене спиною? Що тоді?»

Мало хто знає, що сьогодні медицина дає ВІЛ-інфікованій людині можливість прожити повноцінне життя. Антитретровірусна терапія (АРТ) не позбавить діагнозу, але допоможе відновитися імунній системі, захистити організм від різних хвороб, блокувати розвиток ВІЛ-інфекції.

«На АРТ-лікуванні сьогодні знаходиться 55 осіб, 9 із яких – діти. Один із плюсів прийому АРТ – ВІЛ-позитивна мама в 90% випадків може народити здорову дитину», – розповіла на прес-конференції голова правління благодійної організації «Вибір» Ольга Лохоня.

Ми з вами ще студенти, і в кожного – життя ще попереду. І щоб воно було таким казковим, як ми собі уявляємо, треба його берегти. Гасло «Здоровим бути модно» повинно стати невід'ємним життєвим принципом. А хто шукає розваги на щодень, може принаймні скористатися кондомом (сьогодні вони коштують не так дорого й доступні кожному).

Якщо ж у когось є ВІЛ-інфіковані знайомі, то не варто кидатися від них, наче від прокажених, зачиняти перед їх обличчям двері, бо завтра ці самі двері можуть закритися і перед нами...

Наталія БУРЛАКУ, група ЖТ-52.

Унікальна можливість

Про важливість здобуття якісної освіти нам, молодим, говориться ще з середньої школи. Але переконавшись в цьому наперед, ще до отримання університетського диплома доволі складно: без його наявності на гарну, престижну роботу не беруть. Але вихід є. Якщо ти старанний студент, маєш високі бали та знаєш одну або ж більше іноземних мов (насамперед англійську, французьку чи німецьку), відділ міжнародних зв'язків з радістю запропонує тобі пройти мовну практику за кордоном.

У рамках співпраці СумДУ з університетом м. Мугла в Туреччині діє програма обміну студентами. До роботи запрошує п'ятизірковий готельний комплекс «Majesty» на узбережжі Середземного та Егейського морів. Практика організовується двічі на рік: перша група проходить її з травня по серпень, друга – з початку серпня до середини жовтня (до речі, вітання другій групі, яка саме зараз там перебуває і незабаром та-

кож повернеться). Для опанування пропонується чотири види робіт: аніматор, адміністратор (ресепшн), помічник офіціанта (бармена), гест релейтор (на кшталт фахівця з PR; найкваліфікованіший з 4-х видів).

Голова відділу міжнародних зв'язків Константин Кіріченко говорить: «З кожним роком збільшується кількість бажаючих спробувати власні сили, адже ця практика є унікальною можливістю приємно й корисно провести час на найкращих турецьких курортах, поповнивши знання англійської й водночас підзаробити».

Поспілкувавшись зі студентами, які повернулися в серпні, я дізналася, що їхня подорож була вельми корисною та результативною. Ю.Калужний (інженерний факультет) у реальних умовах ознайомився з турецькою мовою та поповнив свої знання англійської. В. Журавель (фізтех) пройшла курси молоді мами, навчилася працювати в команді. В. Бойко (фізтех) відкрила для

себе культуру й традиції не лише Туреччини, а й Англії, Німеччини, Голландії, набула більшої самостійності. Окрім того, кожен із тих, хто повернувся, наголошував на необхідності найкращої освіти. Якщо спеціаліст дійсно висококваліфікований, володіє іноземною мовою, то зможе влаштуватися на роботу будь-де й отримувати відповідну зарплатню.

Тож робимо висновок, що переконавшись наперед у користі навчання в університеті (та ще й такому, як наш!) все ж таки можна. У цьому допоможе відділ міжнародних зв'язків, який запрошує до співпраці усіх, кому небайдуже власне майбутнє. До того ж існують інші програми обміну. За детальною інформацією слід звертатися в Г-505.

На прохання усіх практикантів оголошується величезна подяка проректору з міжнародної діяльності І.В. Єременко, голові відділу міжнародних зв'язків К.І. Кіріченку та керівництву університету за допомогу, підтримку та батьківську опіку своїх студентів.

Анастасія КОТЛЯР, група ЖТ-71.

Навіть крісло сучасної іномарки – з боковою підтримкою, поперековим валиком, підголівниками – не завжди рятує від небажаного фізичного та психічного напруження, адже це пристосування потрібно вміти регулювати. Крісла ж вітчизняних авто, особливо давніх років випуску, взагалі не враховували фізіологію людини. Довготривале перебування на таких «стілцях» та «диванах» в умовах трясіння, вібрацій та вимушеної пози призводило до перенавантаження хребта, особливо поперекового відділу.

Хребет людини має фізіологічні вигини, які нагадують S-подібний знак і надають йому пружинних властивостей. Вертикальна смуга служить своєрідним вектором тяжіння, на перехресті якого з літерою S знаходяться критичні точки максимального навантаження. В ідеалі – автомобільне крісло повинно повторювати конфігурацію хребта, хвилеподібна форма якого та наявність буферних утворень з хрящовими та міжхребцевими дисками забезпечують високі ресорні властивості, захищаючи від стресу головний мозок та внутрішні органи.

Пошкодження міжхребцевих дисків (наприклад, під час різкого підняття великих вантажів), дегенеративно-дистрофічні та запальні процеси в хребті (наприклад, при остеохондрозі) призводять до швидкої втомлюваності під час керування автомобілем та больових синдромів у різних органах і частинах тіла залежно від того, який

Поради Медика

КЕРУЮЧИСЬ КРИТЕРІЯМИ ЗРУЧНОСТІ

сегмент хребта пошкоджений та вихід яких нервів періодично защемляється.

Однак невміння сидіти за кермом, незручне крісло або довготривале керування викликають не тільки больові проблеми, а сприяють і проявленню професійного остеохондрозу. Ця хвороба нерідко виникає й у людей старше 40-50 років і також може призводити до

Усе більше й більше людей різного віку, у тому числі й студентів, сідає за кермо автомобіля, який, крім відомих зручностей та переваг, може стати причиною і певних неприємностей. Серед них – і хвороби хребта, найуразливішої частини тіла автомобіліста, навіть якщо він проводить за кермом відносно небагато часу. Керівник клініки травматології та ортопедії Медичного інституту СумДУ, к.м.н, доцент Володимир Дмитрович ШИЩУК нагадує, що будь-яку хворобу краще попередити, ніж потім її лікувати.

швидкої втомлюваності під час керування авто. Через це водіям необхідно ретельно підганяти під себе крісло, керуючись насамперед критеріями зручності. Голова та шия повинні лежати на підголівнику або на шийному валику, спина ж – на ледь відкинутій назад спинці крісла, а поперековий валик повинен бути підпертий поперековим валиком. Стегна мають бути на подушці крісла в ледь піднятому стані, але не розставленими в боки. Маса тіла треба рівномірно розподіляти між його двома половинами, тобто сидіти прямо без нахилу в різні боки.

З фізіологічної точки зору спинка та подушка крісел повинні бути досить твердими, як у німецьких авто. Американські ж та японські частіше «страждають» м'якістю. Рукі потрібно тримати прямими, лише з невеликим згином у лікті, на-

правленими донизу, без напруження та розведення в боки, інакше плечовий пояс буде швидко втомлюватися. Таке положення максимального віддалення від керма надає більшої безпеки і на випадок будь-якого зіткнення. «Лежання» на кермі не дає кращого огляду, призводить до більшої втомлюваності хребта та меншого резерву безпеки.

Якщо висота крісла й керма регулюється, то вони також підлягають виставленню. Максимально розвантажують хребет спортивні крісла з яскраво вираженою боковою підтримкою та поперековим валиком. А ті водії, що сидять у «кориті» колись вітчизняного виробництва, можуть виправити ситуацію, підклавши під поперековий велику подушку, а під «м'яке місце» таку саму подушку з твердого воло-

ка, тоншу – під сидіння, товщу – під стегна. Подушки слід закріпити на старому кріслі, закривши «руководний отвір» імпровізованим чохлом.

Торкаючись різних варіантів «масажних накидок від остеохондрозу», можна сказати, що анатомічно правильної посадки вони не дають і хребет не розвантажують, хоча й виконують деякий масаж м'язів. Відомо, що при будь-якому статичному процесі з психічним навантаженням – чи то шкільна парта, чи робота за комп'ютером – необхідно робити перерви. Необхідні вони й для водіїв, навіть якщо немає проблем зі здоров'ям.

Варто не менше, ніж через 2-3 години зупинитися, виходити з авто, щоб зробити певні рухи або просто походити. Краще за все – зробити декілька гімнастичних вправ з нахилами та колесними рухами тіла, із розтягуванням хребта. Можна повисіти на гілці дерева, повільно гойдаючи ногами, або на бортику вантажного авто. Водіям же, які мають проблеми з хребтом, потрібно одягати спеціальні ортопедичні пояси та з'ємні напівтверді корсети, які не тільки розвантажують хребет, а й страхують від його критичних зміщень.

Добре розвантажують хребет плавання та гімнастичні вправи на перекладні. До того ж харчування людей з проблемами хребта повинно бути різноманітним, містити достатню кількість вітамінів D, A, C, E та групи B, мінеральних солей, особливо Са.

У пикаперов є свій віртуальний клуб і в нашому місті, двоє з членів якого Максим і Андрей охотно погодились розповісти про свій досвід, тільки попросили не засвечувати свою фамілію в газеті. Сумські охотники за женськими серцями практично передбачають, що залог успіху – впевненість в собі і здатність прийняти рішення без колебань. Вони знають, що якщо поведи себе нестандартно, елегантно, можна виграти час і направити ситуацію в потрібне русло. Пикаперы стараються не використовувати шаблони или же пере-

Життєві ризики

ПИКАП – автомобиль или ловелас?

Дон-Жуаны, Казановы – ким тільки титулы не дають особам мужского пола, готовым дарить свою «любовь» каждой красивой женщине. Теперь к ним присоединился ещё один синоним – пикапер. Оказывается, существуют более подробные инструкции, как заставить девушку влюбиться в тебя, и, собственно, пикап и есть наука о соблазнении.

Так вот после очаровательного свидания 18-летняя наивная девушка едет домой с красивым букетом цветов и мечтает уже том, каким будет её свадебное платье, и сколько гостей будет на празднике, и даже не догадывается о том, что её обрабатывает профессионал.

Пикап – мужской спорт. Как и любой другой, он требует рекордов. Настоящий пикапер стремится к обладанию максимальным количеством предельно привлекательных женщин с минимальными вре-

менными, финансовыми и энергетическими затратами. Для удобства оценки своих успехов вводятся специальные термины и аббревиатуры, а любой женщине выносятся оценка по десятибалльной шкале. Высшим пилотажем считается убедить едва попавшуюся на глаза «десятку» отправиться «приятно проводить время» в ближайший сортир, но не слишком осуждается и получение от девушки разрешения на секс после третьего свидания.

– Так что, после тренингов НЛП вы теперь можете любую девушку «закадрить»?

– Да, практически любую. Можешь не сомневаться.

– А прямо сейчас?

– Ну, давай посмотрим, кто тут у нас ходит.

Через пару минут появилось два милых девичьих личика. Андрей, улыбаясь, начал:

– Здравствуйте, девушки, меня зовут Андрей. Это Максим. Не могли бы вы мне задать несколько вопросов для журнала «Золотая молодёжь»? Девушки широко распахнули глаза. Потом сказали, что очень спешат. «Конечно, конечно», – сказал Максим, не больше двух минут... на пятой минуте леди заинтересовались журналом и где его можно приобрести. На седьмой минуте Андрей уже рассказывал анекдот, а на десятой минуте договорились о встрече.

Немного из истории. Пикап (от английского «risk up» – «цеплять, снимать, клеить») – комплекс действий, основанных на нейро-лингвистическом программировании (НЛП) и направленных на знакомство с объектом противоположного пола с целью быстрого соблазнения. Основоположителем пикапа считают американца Росса Джеффриса, автора книги «Как затаячить в постель женщину своей мечты». В России его эстафету быстро переняли, независимо друг от друга, Сергей Огурцов и Филипп Богачев. Последний переименовал пикап в «Русскую Модель Эффективного Соблазнения» (РМЭС). С самого начала девяностых они выпускают монументальные труды и иницируют дорогостоящие тренинги (100-200 евро за одну ступень «посвящения»). Постепенно пикап пришел и на Украину, а теперь и в нашем городе Сумы существуют организации «специалистов по соблазнению», в которых «очень серьёзно» изучают разные методы и способы привлечения к себе внимания девушек. У пикаперов постоянно появляются все новые гуру разного масштаба, ведь, как сказал К. Мелихан, женщина, как крепость: одной можно овладеть после первого штурма, другой после долгой осады, а третьей – после переговоров. А тактик у этих «Кутузовых» хватит на всех.

кручивать их. Например: «Девушка, хотите, я вам подарю руку и сердце, у меня такого добра... я хирург...» или «Девушка, угадайте, как Вас зовут...» или «Девушка, выходите за меня замуж, а то... я передумаю»...

«Мы обнаружили ряд принципиальных моментов, о которых многие парни ничего не знают», – говорит Андрей. – Часто мы об этом не задумываемся, но на самом деле гораздо эффективнее самому назвать свое имя, прежде чем выпытывать у нее».

Как добавил Максим, очень важно говорить нормальным, спокойным голосом: это располагает к общению с тобой, как с другом, хорошим знакомым. Скоро сам тон голоса становится тем стимулом, который вызывает у собеседника состояние расслабленности в

одном случае и тревожное напряжение в другом. В НЛП этот эффект называется срабатыванием аудиального якоря. То есть определенное состояние психики прочно связывается в подсознании с тоном голоса. Еще один момент, подтвержденный на практике, нужно во время знакомства соблюдать физическую дистанцию. Нужно воздержаться от того, чтобы нарушать личное пространство девушки в первые минуты разговора.

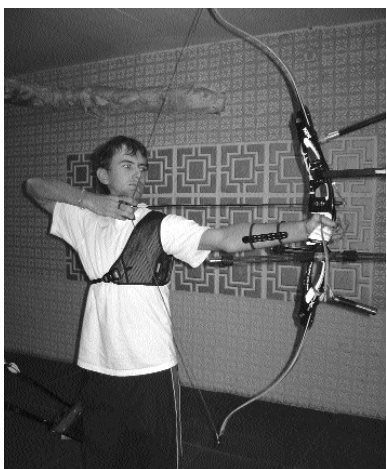
Пикаперы стараются использовать и начатки гипноза – например, осуществлять «психологическую подстройку»: девушка ногу на ногу положила, и сердечко ножки скрестил, девушка волосы поправила, и он прической озарился, да еще и дышит в такт.

«ВСЕ ВИЩЕ І ВИЩЕ, І ВИЩЕ...»

Саме так звучав приспів своєрідного гімну спортсменів-початківців колишнього СРСР. Сьогодні ж наша молода незалежна країна будує свій спортивний арсенал, який вже багаторазово на підніжках п'єдесталу заявляв про себе у світі.

Не секрет, що основна спортивна гордість тренується і вчиться у вузах, спецшколах. Наш СумДУ хоча й не має на пряму професійної підготовки майбутніх спортсменів і тренерів, активно сприяє спортивному життю Сумщини та країни в цілому. І все це – завдяки гарній спортивній базі, кадровому потенціалу та феєричній історії, яка сягає ще в далекий 1966 рік, коли почала діяти секція спортивного виховання в Сумському філіалі ХПІ. Біля витоків її стояв Володимир Марцинковський, тепер уже доктор наук, професор.

Олександр Малушин

Невдовзі на базі секції створили кафедру фізичного виховання, яку з перших днів і до сьогодні очолює Юрій Костянтинович Берест, заслужений працівник фізичної культури та спорту, заслужений науково-педагогічний працівник університету. Все доводилося починати з нуля, адже не було спортивного інвентарю, залів та майданчиків. У 70-х роках побудований перший спортзал, який функціонує і нині. Від «Сумхімпрому» дістався басейн, трест «Сумхімбуд» пішов назустріч і подарував спорткомплекс, власними силами збудовано стрілецький тир, водно-веслувальну та лижну бази. Спорту приділялося все більше уваги, що давало свої плоди. Почалися перемоги на змаганнях різного рівня, навіть всесоюзного.

В основному культивувалися ігрові види спорту. Найпопулярнішим став баскетбол. Представники СФХП неодноразово перемогли на теренах області та ко-

лишнього СРСР. Справжнім чемпіоном регіону була чоловіча команда з волейболу. Славетна сторінка в історії – виступи хокейної команди (1979-1983рр.). Не відставали й інші види спорту – лижні гонки та біатлон. Особливо принциповими стали міжвузівські протистояння непримиримих суперників СПІ ім. Макаренка та СФХП за пальму першості.

Ю. К. БЕРЕСТ говорить:

– На кафедрі фізичного виховання прийшов з великого спорту. І не шкодую про це. Завдяки університету, де працюю вже 42 роки, досягнув багато. Понад 30 років був арбітром матчів, зараз комісар баскетбольних турнірів. Незважаючи на вік, не збираюся розлучатися зі спортом та кафедрою. Останні роки беру участь у ветеранському русі, входжу до збірної ветеранів України з волейболу. Ми чемпіони Європи, п'яті у світі, нещодавно здобули

Ольга Резніченко

Кубок України. У дітях відроджуємо себе, тому ще однією моєю перемогою є виховання сина, який зараз є доктором фізико-математичних наук, професором Корнельського університету США.

Зараз на кафедрі фізичного виховання працює 21 викладач, з них 9 майстрів спорту, 6 кандидатів у майстри спорту СРСР, усі інші – першорозрядники. Створена потужна матеріально-технічна база. До її складу входять: спортивний

ку грає у вищій лізі, багаторазовий переможець республіканських, обласних, міських змагань. Трикратний чемпіон України серед вищих навчальних закладів. У 2007 році команда грала на чемпіонаті Європи й посіла 4 місце.

Найкращі в Сумах сьогодні наші волейболісти. Команда «Універ-Газмаш» з 2007 року виступає у вищій лізі, чемпіон області серед ВНЗ, володар Кубка міста.

Уже вкотре підтверджує своє високе звання збірна команда лучників, яка в цьому році стала бронзовим призером I Кубка світу зі стрільби з лука серед клубних команд, посіла II і III місця на I Всеукраїнських студентських іграх.

Лідер лучників – «колекціонер» нагород найвищого гатунку Олек-

сандр Малушин – не збирається зупинятися на вже досягнутому: «У СумДУ я ще з 9 класу, коли друг порадив записатися на секцію стрільби з лука. У 2006 році виконав норматив майстра спорту, а невдовзі «настріляв» на майстра спорту міжнародної категорії. Постійно відчуваю підтримку з боку університету. Значно покращилася матеріально-технічна база, з'явилося більше десятка сучасних луків, що сприяє підготовці до змагань. Маємо надію, що невдовзі збудують поле для стрільби за сучасними європейськими стандартами».

Кирило Мачула, майстер спорту з боротьби, розповідає: «Спортом

Ю. К. Берест

комплекс, зала для боротьби, водно-веслувальна та лижна бази, тир, басейн, тренажерний зал та зал для заняття боксом, відкритий футбольний майданчик зі штучним покриттям. Усе це – запорука успіху наших спортсменів як у командних, так і особистих змаганнях.

На особливу увагу заслуговує молода амбітна футзальна команда «СумДУ-Артмотор», яка з 2005 ро-

почав займатися з першого класу. Тоді мене до спорткомплексу «Факел» відвела мама. Займався у тренерів О.Є.Івченка та О.І.Леоненка. У 2001 році на юніорських змаганнях із самбо був першим, але зазнав серйозної травми. Знову вийшов на татами вже в СумДУ. Два роки

поспіль опинявся на п'єдесталі. У 2007 році виконав норматив майстра спорту. Моя мрія – потрапити на Олімпійські ігри та відчутти смак перемоги, отож над цим буду працювати».

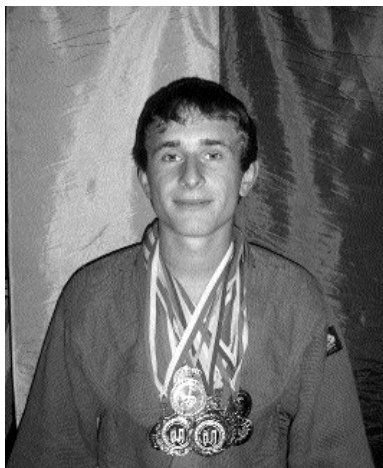
А Ольга Резніченко, майстер спорту зі спортивного орієнтування, пригадує: «У школу до нас прийшов керівник гуртка спортивного орієнтування і запропонував записатися до нього на заняття: свіже повітря, чарівна природа, захоплюючі пригоди, вірні друзі, різноманітні ігри. Там займалася моя подруга, тому вирішила спробувати і сама. Батьки були задоволені, що дитина буде займатися цікавою та корисною справою. Вступивши до вузу, я прийшла до тренера, який працює зі студентами, С.А.Постельняк. Спочатку це було заняття на рівні аматора, пізніше, починаючи з другого курсу, я поїхала на універсіаду у складі збірної команди СумДУ й уже після цього почала тренуватися професійно. Взагалі наш спорт – це спорт досвіду. В університеті далеко не всі знають про нього, тому доводиться розповідати, що спортивне орієнтування – це не лише бігати лісом, крутити компас, мріяти та розводити багаття. Воно вимагає інтелектуальних зусиль, неабиякої фізичної підготовки та витривалості. Це – як легка атлетика на межі можливостей, плюс до всього необхідно встигати прораховувати кожен свій крок. Моя спортивна мрія – не просто стати чемпіонкою Європи чи світу, а відчутти, що максимально реалізують свій потенціал. Спортивне життя навчило багато чого. Спорт загартовує характер».

Учергове феєрично відзначили День працівників фізичної культури та спорту. Першу сходинку – сходинку пошани – віддали чемпіонам-першопрохідцям спортивної слави СумДУ, серед яких: Ю.К. Берест, Л.Г. Мельник, О.Ф. Силаєнков, Д.В. Муриков, В.М. Бойко, О.В. Котенко, В.М. Олійник, В.І. Савчук, В.І. Денисенко, інші ветерани спорту. Більшість із них сьогодні викладає в рідному вузі на різних кафедрах та сприяє розвитку спорту.

Не обійшлося й без вшанування молодих та амбітних університетців, які вже мають свої спортивні перемоги та досягнення. Гордість і слава СумДУ – наші спортсмени: С. Баштовий, К. Лозова, А. Машко, В. Степанець, Д. Чегринцев, інші.

Приємно усвідомлювати той факт, що спортивна карта СумДУ з кожним роком розширюється, а скарбничка нагород поповнюється новими трофеями.

Ігор БОНДАР,
Андрій МАНУРІН,
група ЖТ-52.

Кирило Мачула

■ СВАТЮ ПОСВЯТИ

ЛАСКАВО ПРОСИМО!

Здавалося, щойно заклав літню сесію, а вже знову час братися за підручники. Бажання навчатися і хвилювання перед напруженим роком, переплітаються та перемішуються, утворюють у свідомості шипучий коктейль. Але це відчуття вже досвідченого студента (все ж таки другокурсника!), а які враження в першокурсників?

Дізнатися це найлегше на святковій «лінійці». Цього року на плацу зібралися новоспечені «першаків». На обличчі майже кожного ніяковість та захват водночас. Урочистості присвячені (як завжди, оригінальні та яскраві) – це вже офіційна межа дитинства. Зовсім скоро школярі – випускники дізна-

ються про ціну самостійності, адже шлях до здобуття вищої освіти і довгий, і тернистий, а покладатися слід тільки на себе та власні зусилля.

Поспілкувавшись із кількома новенькими, я дізналася, що, обираючи вищий навчальний заклад, усі

прагнули його престижу та перспективи майбутніх фахівців (тому вибір СумДУ є абсолютно зрозумілим).

Про пошук та вибір професії говорили різне: Сніжана Головачова, 16 р., вирішила піти по «юридичних стопах» мами; Ілля Співак, 17 р., обожнює інформатику (як додатковий варіант запропонувала Іллі випробувати вокальні можливості, згідно з прізвиськом. Пообіцяв зробити. Тож чекаємо його виступу на «Золотому інтегралі».); Алла Латіна, 16 р., здібна до вивчення

іноземних мов; Владислав Самолов, 17 р., обрав журналістику, бо пише вірші; Олександр Брижик, 17 р., «любить економити» і переконаний у власній необхідності у сфері економіки...

Веселі та цікаві, оптимістичні та завзяті, талановиті й небайдужі наші наймолодші. Побажаємо їм зберегти ці та інші необхідні для навчання (і не лише) якості, пообіцяємо свою підтримку і, звичайно, ласкаво просимо в СумДУ – сім'ю!

Анастасія КОТЛЯР,
група ЖТ-71.

■ МИТЕЦЬКІ ПЕРЕХРЕСТЯ

КОРОВИ НА... СОБОРНІЙ!

Land-art – поняття для Сум маловідоме. Насамперед, це зображальне мистецтво за допомогою підручних матеріалів – землі, піску, дроту, сіна й т. п. Втім, краще один раз побачити, ніж сто разів почути.

Ще на початку вересня, коли місто святкувало своє День народження, у Старому Дворі (між ювелірним магазином на Соборній і фонтаном «Сумка» на Воскресенській) оселилися... корови. Щоправда, не дуже справжні, а ленд-артові (див. фото). Інсталяція присвячувалася Давиду Бурлюку, уродженцю Сумщини, футуристові зі світовим іменем. Назва інсталяції – «Повернення». Малює на увазі повернення у соціум часу розквіту його творчості (початок ХХ століття).

Колориту додавали й картини Дмитра Заюліна, випускника вищого училища мистецтв і культури ім. Д. С. Бортнянського, а також старі чорно-білі фотографії, поживкві від часу.

Організатори заходу – Сумське відділення Спілки художників України, студенти СДПУ ім. А. С. Макаренка та Вищого училища мистецтв і культури ім. Д. С. Бортнянського. Мета ж його – збудити для роздумів місцевих жителів, вчинити мистецьку провокацію. Корова – не випадковий вибір. Ця тварина є символом буття, всіляких гарздів і негарздів українців.

торії, допомогти художникам оформити двір під давнину – його компетенція. Приемний виняток, адже здебільшого чиновники ставляться до такого роду заходів з набагато меншим ентузіазмом.

Катерина СУХОВІЙ,
студентка Машколеджу СумДУ.

СМІХ КРІЗЬ СЛЪОЗИ

СумДУшний КВК сягає своїм корінням у не такі вже й далекі 80-90-ті минулого століття, але прогресує так швидко, що залишається тільки плечима стинати, дивуючись талантам і нескінченній фантазії наших веселих та кмітливих.

Буквально першовідкривачем Клубу стала команда «Ексцентрик» (СумДУ тоді ще був філіалом Харківського політехнічного інституту), а серед ініціаторів – Володимир Кривошшин, Леонід Мельник, Олександр Лоза, Володимир Борнос та інші, не менш відомі сьогодні сумчанам, ніж названі особистості). Саме завдяки діяльності цього колективу Суми свого часу стали центром Всеукраїнського руху КВКшників, про що свідчить фестиваль, який проходив тоді в нашому місті.

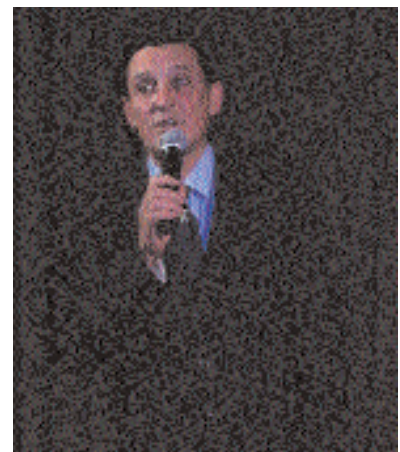
Широку популярність, зокрема, здобули й команди «Запасний вихід», «П'ятий елемент», «Тіке_Тіхо», «Коники». Неабияку роль в організації таких заходів, у постановці та проведенні виступів, а останнім часом у вихованні молодих гумористів відіграє Володимир Іванович Кривошшин. Також відомий він як ведучий, член журі обласних та міських змагань. А днями в Сумському державному університеті було проведе-

Мінська – півфіналіст Слобожанської ліги КВН АМІК-2008; «Гуава» з Донецька – півфіналіст Слобожанської ліги КВН АМІК -2008; «7'Я» з Чернігова – фіналіст Першої Української Ліги КВН АМІК. Учасники вітали наш університет з 60-річчям, а окрім того – змагалися за Міжнародний кубок.

Як виявилось в процесі гри, ректор СумДУ Анатолій Васильєв та ще дехто з керівного складу університету – це ті КВКшники (це стало новиною для сторонніх, але аж ніяк не для справжніх «політехівців»).

Гумористичні фішки кожної з команд годі й рахувати, зала буквально переверталася догори дригом. Рішення щодо оцінювання талантів

приймали: Сергій Лаврик – команда КВН ХА, ведучий Слобожанської ліги КВН АМІК; Василь Попович – команда КВН ХА, адміністратор Слобожанської ліги КВН АМІК; Віктор Бобиренко – начальник управління молоді й спорту Сумської облдержадміністрації; Володимир Шульга – голова Ліги КВН Сумщини та Мари-

но міжнародний турнір з ігор КВК «Кубок Кривошшина – 2008».

Коли глядачі виходять із зали, усміхаючись на всі 32, висновок один – КВК пройшов на славу. Ще б пак! Організатори заходу та безпосередньо його учасники доклали максимум зусиль, аби присутні забули свої негарзди й добряче відпочили у добрій та веселій компанії молодих кмітливців. «Відтягнутися» з усіма прийшов і міський голова Геннадій Мінаєв, завітали також представники ректорату й професорсько-викладацького складу.

Збірна СумДУ приймала гостей, серед яких команда з міста Харкова «Первая столица» – фіналіст Слобожанської ліги КВН АМІК-2007, півфіналіст Ліги «Старт-2008»; «Техніка молодіжні» з Москви – фіналіст Слобожанської ліги КВН АМІК -2007, півфіналіст Ліги «КВН Москви і Подмосковья – 2008»; «Хорошо!» з

на Нікітіна – ведуча багатьох радіостанцій міста Суми й просто гарна людина.

Гучний сміх та оплески не вщухали протягом усього конкурсу. Та переможець все ж мав бути, як не крути, один-однісінький. І ним стала команда-дует «7'Я», яка забрала з собою Кубок, а разом з ним і любов глядачів. Про останніх член журі Сергій Лаврик сказав, що в цій грі однією з найсильніших команд була команда глядачів, а зала – за повною відсутності опалення – найтепліша в Україні.

На кінець хочеться подякувати всім організаторам, учасникам та присутнім за теплу та зручну атмосферу, масу позитиву й слъози від сміху. Нехай «Кубок Кривошшина» стане традиційним «Кубком СумДУ».

Анастасія КОТЛЯР,
група ЖТ-71.

«РЕЗОНАНС»

газета Сумського державного університету
«REZONANCE»
Sumy State University Press

Реєстраційне свідоцтво СМ №020
Перший номер газети вийшов у світ 29.10.1991.

Обсяг – 2 друковані аркуші,
приведені до 8 полос формату А-3.
Віддруковано: ПБКФВ «Макден»,
м. Суми, вул. Тополянська, 16.

Адреса редакції: м.Суми, вул.Римського-Корсакова, 2,
корпус «Г», кімнати: 1107, 1110. Телефон 33-02-25

Шеф-редактор

Олена Ткаченко

Редактор

Василь Чубур

Відповідальний секретар
Володимир Садівничий

Автори фото:

Світлана Положий,

Наталія Бурлаку,

Юлія Микула.